

v

MTI.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

69.010/x

Külföldi hírek

1978.november 10. p é n t e k

kk.1. várható események

a-hj/hj/p pi

1978.november 10./mti/

b e r l i n : Lázár gyöngy folytatja látogatását,
közlemény /délután/

m a d r i d : a chilei szolidaritási világértekezlet folytató-
dik

világifjúsági nap -a divsz megalakulásának 33.
évfordulója

n e w y o r k : bt ülés namibia ügyében

n e w y o r k : szavazás ciprusi ügyben

--

7.20/p *de*

-1-

kk.2. a szerkesztőségek tájékoztatására!

heti várható

a- ós/p pi 1978. november 10./mti/

november 13. hétfő:

- antonio ramalho eanes portugál elnök hivatalos látogatást tesz strasbourgban, az európa parlament ülésén
- büilent ecevit török miniszterelnök folytatja vasárnap megkezdett hivatalos romániai látogatását /15-ig/
- folytatódik a nyugatnémet szabad demokrata párt /fdp/ vasárnap megkezdett kongresszusa
- léopold-sédar senghor szenegáli elnök megkezdi hivatalos spanyolországi látogatását /16-ig/
- medimpex kiállítás nyílik moszkvában

november 14. kedd:

- korom Mihály, az mszmp kb titkára moszkvába látogat
- ulanfu, a kínai országos népi gyűlés állandó bizottságának elnökhelyettese egyiptomba látogat
- ii. hasszán marokkói király kétnapos látogatásra az egyesült államokba utazik
- antonio ramalho eanes portugál elnök megkezdi háromnapos hivatalos angliai látogatását

november 15. szerda:

- piotr jaroszewicz, lengyel miniszterelnök megkezdi ötnapos hivatalos látogatását japánban
- braziliában parlamenti és kormányzóválasztásokat tartanak

november 16. csütörtök:

- moszkvában párttörténeti kiállítás nyílik a kmp-évforduló alkalmából
- megnyílik az ndk műszaki kamarájának vii. kongresszusa

november 17.-19:

nincs előrejelzés

7.45/p *de*

-2-

kk.3. nicaragua : sandinista közlemény

a-to/bu/p br pi m a n a g u a , 1978.november 10./mti/

a sandinista nemzeti felszabadítási front csütörtöki közleményében felszólította nicaragua népét, hogy vegye fel a harcot a „somoza nélküli diktatura„ létrehozása ellen is.

a közlemény hangsúlyozza, hogy nicaragua népének meg kell hiúsítania minden olyan mesterkedést, amely a dolgozók és a forradalmi élcsapatoknak a demokratizálási folyamatból való kizárásra irányul.

az ország déli részén a közelmúltban végrehajtott katonai akciók során a somoza féle nemzeti gárda öt tagja életét veszítette és több gárdista megsebesült - jelentette továbbá a közlemény. san benito és chinandega városokban somoza fegyveres erői nyolc hazafit gyilkoltak meg és leon városában is több hazafi áldozatul esett a rezsim terrorjának.

a nicaraguai konzervatív párt, az ország egyetlen legális „ellenzéki„ pártja szerdán bejelentette, hogy tagjai a kormányban betöltött valamennyi hivatalukból visszalépnek, hogy ezzel - alvaro chamorro pártelnök szavaival - „elősegítsék somoza bukását„.

szerdán belehalt sérüléseibe ramiro granero padilla szenátor, a kormányzó nicaraguai liberális nacionalista párt egyik vezetője, - jelentették be managuában. mint ismeretes, granero padilla ellen merényletet követtek el kedden leonban, egy managuától 90 kilométerre fekvő városban./adn, reuter/

kk.4. Lázár György - második nap

ko/p pi b e r l i n , 1978. november 10.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

Lázár György miniszterelnök ndk-beli barátai látogatásának és willi stoph ndk-miniszterelnökkel folytatott megbeszéléseinek mérlege - a pénteki neues deutschland megfogalmazása szerint -, hogy a találkozó kifejezésre jutatta „a két ország együttműködésének dinamikus fejlődését„, azt, hogy „az együttműködésnek gyümölcsöző eredményei vannak és váll váll mellett haladunk a kitűzött cél irányába„. az nszép központi lapja az első látogatási nap eseményeivel foglalkozó nagyterjedelmű beszámolójában kiemeli a két testvérpárt együttműködésének nagy fontosságát, s azt, hogy a mostani megbeszélések a tavaly megkötött új magyar-ndk barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés jövőbemutató céljaival összhangban szolgálják a két nép javát.

/folyt köv./
7.45/p *de*

-3-

kk.4./Lázár György.....folyt/p

a berliner zeitung -a berlini pártbizottság lapja -rámutat, hogy ,,a marxizmus-leninizmusra alapozott és sokéves bevált hagyományokra épülő testvéri kapcsolatok új méreteket öltenek,,. a tribune, az ndk szakszervezeteinek lapja hangsúlyozza, hogy a két kormányfő megbeszélései egyértelműen elősegítik a kapcsolatok továbbfejlesztését.

embargó 9.30 óráig!

a látogatás pénteki napjának első pontjaként Lázár György és Willi Stoph eredményesen befejezte hivatalos megbeszéléseit, amelyeket a miniszterelnökök már a csütörtök esti vacsorán elhangzott pohárköszöntőkben egybehangzón úgy értékelték, hogy azok -amint Lázár György megfogalmazta- ,,jól szolgálták a barátság és az együttműködés további elmélyítését, megfelelnek pártjaink útmutatásainak és híven kifejezik népeink akaratát,,.

--

kk.5. színes hírek a szocialista országokból

a-gó/p br pi 1978. november 10./mti/

b u k a r e s t: ásatások Romániában

géta település nyomaira bukkantak az olt alsó folyásának völgyében. a bukaresti régészeti intézet kutatói által végzett ásatás adatokat szolgáltatott az övezet géta közösségeinek életéről és kulturájáról. a feltárások nyomán görög cserépedények, egykori háztartási eszközök, római pénzérmék kerültek a felszínre. /mti/

p r á g a : népességi adatok

csehszlovákia lakosságának a száma az ország fennállásának 60. évfordulóján, 1978 október 28-án, elérte a 15.172.000 főt - közölte a csehszlovák szövetségi statisztikai hivatal. ebből a cseh nemzetiségűek aránya 63,9 százalék, a szlovákoké pedig 30,4 százalék. /ctk/

v a r s ó : magántulajdonban lévő gépkocsik

előrejelzések szerint Lengyelország utjain 20 év múlva több, mint 10 millió magántulajdonban lévő gépkocsi fut majd. ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy minden lengyel család rendelkezni fog saját gépkocsival, miután a várható népességnövekedést figyelembe véve kiszámították, hogy minden 4,4 lengyel állampolgárra jut majd egy autó. jelenleg átlagban az ország minden 22 lakosára jut egy gépkocsi. /pap/

/folyt köv./
7.57/p

-4-

kk.5./színes hírek.....folyt;p

m o s z k v a : új módszer a májrák megállapítására

szovjet tudósok rendkívül egyszerű és megbízható új módszert dolgoztak ki a májrák megállapítására. a kutatók felfigyeltek arra, hogy a májszövetek rákos megbetegedésekor ugyanolyan fehérje- alfa-fetoprotein szintetizálódik és kerül a vérbe, mint amilyent az embrió májszöveti termelnek. egészséges embereknél a születés után ez a folyamat megszakad. a felfedezés lehetővé teszi, hogy néhány csepp vér vizsgálatával, viszonylag rövid idő alatt feltárják a betegséget. az eddigi kutatások azt bizonyítják, hogy minden tíz olyan esetből, amikor ezt a fehérjét mutatták ki a vérben, 8 alkalommal a májszövetek rákos megbetegedéséről volt szó. a módszer kidolgozásáért 1978-ban állami díjat kapott tudósok most azon dolgoznak, hogy egyéb szervek rákos megbetegedéseinek megállapítására is felhasználható legyen ez az eljárás. /taszsz/

--

kk.6. magyar - kínai

éb/p pi p e k i n g , 1978. november 10./mti/

szili Géza nehézipari miniszterhelyettes vezetésével pénteken délelőtt hat tagú magyar küldöttség érkezett Pekingbe, hogy részt vegyen a magyar - kínai műszaki-tudományos együttműködési bizottság november 10-től 15-ig tartó tizenhetedik ülésén. a küldöttséget a repülőtéren Ma Ji, a kínai állami gazdasági bizottság elnökhelyettese, az együttműködési bizottság elnöke, valamint Ribánszki Róbert, hazánk pekingi nagykövete fogadta.

--

kk.7. berlinguer -zaccagnini

se/p pi v r ó m a , 1978. november 10.

simó Endre, az mti tudósítója jelenti:

az olasz tv ,,politikai fórum,, műsorában csütörtökön este meginterjuvolta Enrico Berlinguert, az okp, és Benigno Zaccagnini, a kormányzó kereszténydemokrata párt /dc/ főtitkárát.

/folyt köv./

8.00/p

-5-

kk.7./berlinguer.....folyt/p

berlinguer a studióban kérdező három újságírónak válaszolva határozottan leszögezte, hogy pártja el akarja kerülni a kormányválságot. ezzel együtt előfordulhat ilyen válság, ha a dc nem hajtja végre a többségi megállapodásokat. az esetleges válságért a dc-re hárította a felelősséget. berlinguer azt mondta, előnyösebbnek tartaná az ország súlyos gondjainak orvoslása szempontjából, ha az okp résztvenne a kormányban. „nem lehet a kérdést sokáig megválaszolatlanul hagyni, -mondta. annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a „középbal, „koalíció /kereszténydemokraták és szocialisták/ felújítása teljesen elégtelen volna az ország bajainak megoldása szempontjából. utalt arra is, hogy „bizonyos nehézségek, „tapasztalhatók az okp és az oszp között. állást foglalt a két munkáspárt egységének további megerősítéséért folytatandó párbeszéd mellett. végül elismerte, hogy az okp soraiban „bizonyos elégedetlenség, „tapasztalható a párt politikájának hatékonyságával kapcsolatban. hozzáfűzte, hogy a párt vezetői is úgy vélik, nem mindig találják meg a helyzet által megkívánt legjobb politikai eszközt, s úgy érzik, „nem produkálnak eleget, „nehéz, bonyolult kérdésekkel találjuk szemben magunkat, -mondta berlinguer higgadtan. az okp ta-

vasszal esedékes kongresszusáról szólva kijelentette: decemberben várható az előkészítő bizottság javaslatainak központi bizottsági megvitatása, a szervezeti szabályzatról folytatott eddigi vitában nem vonták kétségbe a demokratikus centralizmus elvét, de fejleszteni akarják a demokráciát - mondta.

zaccagnini, a dc főtitkára meglehetősen fáradt ember benyomását keltette a képernyőn. gondosan kerülte a pártjának belső viszályára vonatkozó kérdések megválaszolását, jóllehet kitérni nem tudott előlük. mororól szólva hangja elcsuklott. olyan ember benyomását keltette, aki csonka tanítómestere nélkül. zaccagnini úgy vélekedett, hogy nem időszerű az okp bevonása a kormányba, mert ha bevonnák a kommunistákat, csak „bonyolítanak a helyzetet, „a dc sem akar kormányválságot, de ha mégis bekövetkeznék, nem tartaná jó megoldásnak a rendkívüli választás kiírását - mondta anélkül, hogy utalt volna arra, hogy pártjának jobbszárnya kifejezetten ilyen megoldást sürget.

--

8.15/p *Al*

-6-

kk.8. tupoljev -jubileum

ki/p pi m o s z k v a , 1978. november 10./mti/

kiállítás nyílt pénteken a moszkvai zsukovszkij emlékmúzeumban a kimagasló jelentőségű szovjet repülőgép-tervező, andrej tupoljev születésének 90. évfordulója alkalmából. tupoljev zsukovszkij tanítványaként 1922-ben a mai emlékmúzeum egyik kis szobájában kezdte meg tervezői munkáját - ebből nőtt ki a szovjetunió egyik legjelentősebb repülőgép-tervező intézete, amely mind a polgári, mind a katonai repülésnek igen sok gépet adott, a többi között a világ első, rendszeres forgalomba állított sugárhajtású utasszállító gépe, az emlékezetes tu 104-es bölcsője volt.

andrej nyikolajevics tupoljev, aki kimagasló munkásságáért háromszor kapta meg a szocialista munka hőse címet, több mint 100 repülőgépet tervezett, köztük az első teljesen fémből épített szovjet repülőgépet, az ant 25 típusjelű gépet, amellyel annak idején cskalov elsőnek repült a szovjetunióból az egyesült államokba. a nagy honvédő háború idején ugyancsak az ő tervei alapján készült az ant 58 jelzésű zuhanóbombázó és az egyik legsikeresebb szovjet harci repülő, a tu 2. számos kimagasló sikere közé tartozott a tu 16 sugárhajtású bombázó megtervezése, a tu 114 turboreaktív óriásgép, amely leszállás nélkül tízezer kilométeres utat tehetett meg és a szocialista országok légiforgalmában ma vezető helyen álló két utasszállító gép, a tu 134 és a tu 154. andrej tupoljev irodája szerkesztette meg a tu 144-es szuperszonikus utasszállító gépet is.

az 1972-ben elhunyt

nagy szovjet repülőgéptervező születésének 90. évfordulójáról pénteken a pravda is megemlékezik.

--

kk.9. operettszínház- szovjetszkaja kultura

ék-p/ pi m o s z k v a , 1978. november 10./mti/

meleg szavakkal dicséri a fővárosi operettszínház előadásában moszkvában és leningrádban bemutatott musical-t, de a bíráló megjegyzésektől sem tartózkodik a vendéggjáték másik darabjáról, a klasszikus nagyoperettől írva n. akulova a szovjetszkaja kultura pénteki számában megjelent kritikájában.

/folyt köv./
8.48/p *Al*

-7-

kk.9./ operettszínház.....folyt/p

a fővárosi operettszínház tiznapos szovjetunióbeli vendég-szerepléséről a szovjet kulturális hetilapban csak most meg-jelent értékelés szerint előadásaik ugyan nem egyenlő értékűek, a művészek fiatalosága és tehetsége, a kollektiva alkotói utkere-sése azonban a jövő sikereinek záloga.

a kutya, akit bozzi urnak hívtak című musicelről írva a kritikus rámutat, hogy a fényes szabócs által kiválasztott, nem mindennapi történet lehetőséget teremtett az alkotónak, hogy teljes gazdagságában és sokoldalúságában mutassa be zenei kifejezőkészségét. a szereplők közül a címszerepet játszó hollay kálmán játékát, a színpadkulturát és a gyulai gaál ferenc vezényletével játszó zenekart dicséri külön a kritikus, megállá-pítva, hogy vámos lászló rendező nagy szakmai tudással irányítja a művészek játékát, amely kirobbanó nevetést és együttérző csen-det egyaránt kivált a nézőtéren.

a békés andrás rendezte cigányszerelem előadásáról a kritika sajnálattal állapítja meg, hogy a művészek jobbára meg-maradtak a régi hagyományok kereteiben és nem tudták elkerülni az ismert sematikus jellemeket. a zenei, különösen a táncbetétek gyakran beillesztettként hatnak. a pázmány tibor által vezetett zenekarnak nem mindenütt sikerül feltárnia lehár zenéjének tempe-ramentumát s érzelmi gazdagságát. az előadás ugyanakkor tehetséges művészekkel való megismerkedésre nyújtott lehetőséget a szovjet közönségnek.

-.-

kk.10. rövid hírek

ps/so/p ai pi

1978. november 10./mti/

n e w o r l e a n s: katasztrófa

new orleansban, a ködös mississippi folyón csütörtökön össze-
ütközött két teherszállító hajó. a szerencsétlenség következtében
mintegy 7000 liter olaj a folyó vizébe ömlött./ap/

s a n f r a n c i s c o: hegymászás

életét vesztette a himalája annapurna-csucsának meghódítá-
sára vállalkozó, kizárólag nőkből álló hegymászócsoport két tagja.
az amerikai és a brit hegymászó 7900 méteres magasságban a sötét-
ben megcsuszott, lezuhant és halálra zúzta magát./reuter/
/folyt köv./
9.00/p *de*

-8-

kk./rövid hírek.....folyt/p

m i l á n ó: emberrablás

csütörtökön milanóban elrabolták az ország három női
zsokéjának egyikét, amint napi edzéséről tért haza. néhány ó-
rával a sportolónő elrablása után három férfi elrabolta egy
neves olasz üzletember 16 éves fiát is./upi/

-.-

kk.11. nicaragua -carter

a- ós/ai/p pi managua, kansas city, 1978 november 10./mti/

carter amerikai elnök csütörtöki sajtókonferenciáján -
mint arról már beszámoltunk- egyebek között kijelentette: nica-
raguában „a nép teljes támogatását bíró kormányt,„ kell létre-
hozni.

washingtonban kiszivárogtatott hírek szerint az amerikai
kormány azt tartaná jó megoldásnak, ha somoza és családja -
amely 44 éve áll a latin-amerikai ország élén -elhagyná nicara-
guát-. az egyesült államokban komolyan veszik a sandinista
nemzeti felszabadítási front újabb offenzívát kilátásba helyező
nyilatkozatait, és attól tartanak, hogy további véres összetűzések
robbanhatnak ki nicaraguában.

a somoza rövidesen várható lemondásáról elterjedt híre-
ket cáfolva a diktátor csütörtöki sajtóértekezletén ismételten
hangoztatta: elnöki mandátuma lejártáig „senki és semmi
nem kényszerítheti lemondásra,„

bejelentette: a kormányt képviselő nicaraguai liberális
nacionalista párt szombaton ad választ az ellenzéki széles front
rendezési tervére, amely egyebek mellett az elnök lemondását és
átmeneti kormány alakítását követeli. megfigyelők szerint a kor-
mány válasza kompromisszumos megoldást tartalmaz, amely lehető-
vé tenné az ellenzéki széles front részére is az 1981-es válasz-
tásokon való részvételt.

managuában csütörtökön -a szeptemberi általános sztrájk
óta először - ismét munkabeszüntetésekre került sor; a főváros
buszközlekedése kilencven százalékban megbénult.

ugyancsak csütörtökön kétszáz diák elfoglalta a főváros
egyik egyetemét, tiltakozásul az ellen, hogy a kormány beszüntet-
te a leoni állami egyetem anyagi támogatását./afp,upi/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

somoza csütörtökön bejelentette: az egyesült államok fel-
függesztette a nicaraguának szánt valamennyi kölcsön folyósítását,
hogy ezzel kényszerítse őt az elnöki szék elhagyására./upi/

9.15/p *de*

-.
-9-

kk.12. washingtoni tárgyalások

b/pn/p mp pi washington, kairó, 1978.november 10./mti/

az izraeli-egyiptomi békeszerződésről, valamint a ciszjordánia és gaza jövőjéről szóló camp david-i keretmegállapodások összekapcsolása, izrael költségszükségleteinek zavartalan kielégítése a békekötés után, valamint az, hogy ki kinek és mekkora kártérítést fizet - e három kérdésen akadt fenn a washingtonban folyó izraeli-egyiptom-amerikai tárgyalások kezdeti lendülete. a három megoldatlan kérdés fontossági sorrendjét ugyan maguk az érdekeltek határozták meg, így politikai megfigyelők szerint azonban a valószínűségben a gazdasági kérdések állnak előtérben: izrael és egyiptom versenyt fut egymással a nagyobb amerikai anyagi támogatásért, amelyet a békeszerződés fejében remélhetnek.

carter elnök csütörtökön kansas city-ben tartott sajtóértekezletén újból személyesen avatkozott bele a washingtoni tárgyalások menetébe, ama kijelentésével, hogy a maga részéről - egyiptomhoz hasonlóan - úgy véli, a békeszerződésben utalni kell az általános közel-keleti rendezésre irányuló másik camp david-i keretmegállapodásra is, tehát össze kell azt kapcsolni Ciszjordánia és gaza kérdésével. nyugati hírügynökségek ezzel kapcsolatban idézik a jelenleg hivatalos kanadai látogatáson tartózkodó menahem begin izraeli kormányfő szerdán elhangzott szavait: izrael nem vonul vissza az 1967-es határok mögé, és nem egyezik bele abba, hogy „a pfsz által vezetett ugynevezett palesztin államot hozzanak létre”, a jordán folyó nyugati partján és gazában. ha tehát az egyiptomi-izraeli békeszerződésben összekapcsolják is a két camp david-i keretegyezményt, valamilyen módon, ez távoiról sem fogja azt jelenteni - ahogyan ezt szadat elnök próbálja beállítani - hogy lépés történt az igazságos és átfogó közel-keleti megoldás felé.

carter elnök sajtóértekezlete után vance amerikai külügyminiszter megbeszélést folytatott az egyiptomi tárgyalóküldöttséggel, péntekre pedig hasonló találkozója van tervbe véve az izraeliekkel. /upi, ap, reuter alapján/

t o r o n t o

tüntető szavai fogadták csütörtökön torontóban a hivatalos kanadai látogatáson tartózkodó menahem begin izraeli kormányfőt. izrael területéről politikáját elítélő és a pfsz-t életető felszavakat hangoztatott a szálloda előtt összegyűlt tömeg.

/folyt köv./
9.29/p

-10-

kk.12. /washingtoni.....folyt/p

újságíróknak nyilatkozva begin cáfolta azokat a híreszteléseket, hogy a washingtoni tárgyalások bizonyos megtorpanása miatt meg fogja rövidíteni kanadai tartózkodását. kijelentette, hogy erről szó sincs. közölte továbbá, hogy meghívta pierre Trudeau kanadai miniszterelnököt, „tegyen látogatást Jeruzsálemben, izrael fővárosában,,.

mint ismeretes, Kanada - amelynek egyébként igen jók a kapcsolatai Izraellel - nem ismeri el Jeruzsálemet Izrael fővárosának, s nagykövetségét Tel Avivban tartja fent. /reuter, upi-/

--

kk.13. ensz -ciprus

km-so/ai/p pi new y o r k , 1978.november 10./mti/

az egyesült nemzetek szervezetében befejeződött a ciprusi kérdés vitája. az ENSZ-közgyűlés csütörtökön 110 szavazattal 4 ellenében, 22 tartózkodással határozatot fogadott el, amely követeli „minden idegen katonai jelenlét, felszámolását Cipruson, és felszólítja a török és a görög közösség képviselőit; ujítsák fel a szigetország problémájának rendezésére irányuló tárgyalásaikat.

a határozat ellen szavazott Törökország mellett Irán, Pakisztán és Száud-Arábia, míg a tartózkodók között volt az egyesült államok, Nagy-Britannia és az NSZK-.

mint arról már beszámoltunk, a határozat szövegét az el nem kötelezett országok csoportja terjesztette a közgyűlés elé a különleges politikai bizottság ciprusi vitájában. az elfogadott határozat felszólítja a biztonsági tanácsot; fogantatison gyakorlati intézkedéseket arra az esetre, ha a külföldi csapatok a megadott időre nem hagynák el Ciprus területét.

a csütörtöki vita során felszólalt Andreasz Zaimisz görög külügyi államtitkár. hangsúlyozta, hogy szankciókat kell fogantatítani a törökökkel szemben, amennyiben nem vonulnak ki Ciprusról. az államtitkár ezenkívül intézkedéseket sürgetett az ellenségeskedések során eltűnt személyek sorsának felderítésére.

/folyt köv./
9.45/p

-11-

kk.13. ;/ensz...../p

ohran eralp török képviselő ismét megerősítette: ankara változatlanul ciprus szövetségi állammá történő alakításának híve, s azt hangoztatta, hogy törökországnak nincsenek területi követelései. rauf denktas, a ciprusi török közösség vezetője kijelentette, hogy a közgyűlés határozata nem biztosít védelmet a sziget török lakossága számára, és nem teremt kellő alapot a ciprusi görögökkel folytatandó tárgyalásokhoz sem. nikosz rolandisz ciprusi külügyminiszter viszont üdvözölte a határozat elfogadását.

miljan komatina jugoszlávia állandó ensz-nagykövete felhívásban kijelentette: az idegen csapatok kivonásának nincs alternatívája. leszögezte, hogy haladéktalanul fel kell ujítani a két ciprusi közösség tárgyalásait. jugoszlávia tagja volt annak a csoportnak, amely a most elfogadott határozat szövegét megszerkesztette./

felszólalt a vita során kína, irán, svédország és kolumbia képviselője is./reuter,ap,afp,upi ,adn/

kk.14. tanzánia-uganda

b-kf/p mp pi d a r e s s a l a a m , 1978.november 10./mti/

„mindazok az afrikai államok, amelyek ismerik az igazságot idi amin ugandai elnök tanzánia ellen elkövetett agressziójáról, követeljük az ugandai csapatok távozását, - jelentette ki julius nyerere tanzániai elnök a dar es salaamban szolgálatot teljesítő afrikai diplomaták előtt.

nyerere ugyanakkor elismerte, hogy néhány afrikai államtól „hihetetlenül hangzó, „üzeneteket kapott: ezek a közelmúlt eseményeiben tanzániát is elmarasztalják. a tanzániai elnök felszólította az afrikai államokat, hogy követeljük ugandától csapatai „azonnali visszavonását, „nyerere felhívása válasznak tekinthető több afrikai ország közvetítési ajánlatára. /afp alapján/

kk.15. angola

b-kf/p mp l u a n d a , 1978.november 10./mti/

az angolai nép készen áll arra, hogy bármilyen dél-afrikai támadással szemben megvédelmezze nehéz harcokban kivívott függetlenségét - hangoztatta csütörtöki adásában az angolai rádió. az ország mind a 17 tartományából a dolgozók határozatokat juttattak el luandába arról, hogy tevékenyen részt vállalnak a honvédelmi intézkedésekből. a legutóbbi hetekben további tizezrek léptek be az odp népi védelmi szervezetbe. henrique teles carreira honvédelmi miniszter pedig egy katonai akadémia hallgatói előtt erősítette meg: az angolai néphadsereg készen áll, hogy megvédje az országot ./adn/

9.58/p

-12-

kk. 16. fegyverek dél-afrikának

b kf mp il pi

washington, 1978. november 10./mti/

egy ismert kanadai-amerikai cég megsértve az ensz-elrendelt fegyverszállítási tilalmat, amelyet szóban az egyesült államok is elfogadott, mintegy 80 ezer modern tüzérségi lövedéket szállított dél-afrikának - ismertette csütörtökön egy amerikai televíziós hálózatban sugárzott dokumentumműsor. a szállított lövedékek olyan korszerűek, hogy még az egyesült államok vagy más nato ország hadseregében sem vezették be őket.

a lövedékeket - közölték a dokumentumműsor készítői - egy nyugatnémet cég hajóján szállították dél-afrikába. a szállító cégnek a szállítást engedélyeztetnie kellett volna az egyesült államok lőszerellenőrző hivatalával, amely a külügyminisztérium ellenőrzése alatt működik, de ez nem történt meg - feltehetően az embargó kijátszására./ap alapján/

kk. 17.rövidhírek

b fg mp il pi

1978. november 10./mti/

kairó: ii. jános páp

ii. jános páp pápa egyiptomi látogatásra szóló meghívást fogadott el. az al ahrám című kairói félhivatalos kormánylap pénteki száma szerint anvar szadat egyiptomi elnök meghívását egyiptom vatikánvárosban akkreditált nagykövete adta át a pápának, aki egy későbbi időpontban határoz arról, mikor utazik. /afp, dpa/

mexikóváros: nusz

josé lopez portillo mexikói államfő nevében antonio ortiz salinas idegenforgalmi miniszterhelyettes nyitotta meg ünneplés keretében csütörtökön a nemzetközi újságíró szervezet elnökségi ülését mexikóvárosban. a nusz-hoz tartozó nemzeti újságíró-szövetségek elnökei az ülésen megerősítik a mexikói, etiópiai, jamaikai és a nyugat-szaharai újságírók szövetségének nusz-tagságát. a sajtó területén működő spanyol és portugál szakszervezetek társult tagként csatlakoznak a szervezethez. a vasárnap véget érő elnökségi ülés megvitatta még a nusz munkáját és azokat a feltételeket, amelyek között az újságíróknak latin-amerika diktatórikus rendszereiben és a dél-afrikai fajüldöző rendszerben dolgozniuk kell./afp/

10.12/il *de*

- 13 -

kk. 17./ rövid folyt./il

saint paul: stassen elnökjelölt

kilencedszer is jelöltetni kívánja magát az egyesült államok elnöki székébe a 71 éves harold stassen, minnesota állam volt kormányzója, aki az ötvenes években az amerikai elnök különmegbizottja volt leszerelési ügyekben. a republikánus stassen az elmúlt 30 év alatt már nyolc ízben kísérletezett azzal, hogy pártja őt állítsa elnökjelöltként a demokrata párti jelölttel szemben. mint csütörtökön bejelentette, legalább egy tucat elnökjelölt közül kell majd a republikánus párt elnökjelölti közgyűlésnek kiválasztani azt a politikust, aki az 1980-as elnökválasztásokon sikerrel veheti fel a versenyt a demokrata párt jelöltjével, aki a dolgok mai állása szerint minden bizonnyal james carter lesz./afp/

washington: ray - king

az amerikai képviselőház illetékes albizottsága pénteken ismét felújította a vizsgálatot martin luther king polgárjogi vezető meggyilkolása ügyében. a bizottság megkísérlti, hogy megbízható választ adjon: james earl ray, a feltételezett és a gyilkosságért jelenleg 99 éves börtönbüntetését töltő gyilkos egyedül cselekedett-e vagy parancsra követte el tettét, egy összeesküvés keretében. szerdán a bizottság kihallgatta a scotland yard egy nyugalmazott felügyelőjét, aki szerint ray, 1968-ban nagy-britanniában történt letartóztatásakor órei előtt nem hagyott kétséget afelől, hogy ő a gyilkos; ugyanakkor hangoztatta a felügyelő -ray kifejezetten sohasem ismerte be bűnét./afp/

belgrád: fadilj hodzsa

fadilj hodzsa, a jugoszláv államelnökség alelnöke fogadta robert mugabét, a zimbabwe afrikai nemzeti unió /zanu/ elnökét, aki a szocialista szövetség /nemzeti front/ országos választmányának meghívására szerdán érkezett jugoszláviába. a megbeszélésen fadilj hodzsa hangsúlyozta hogy jugoszlávia kész továbbra is sokoldalú támogatást és segítséget nyújtani a zimbabwe felszabadítási mozgalomnak. mugabe ismertette a zimbabwei nép felszabadító harcának körülményeit, eredményeit és tájékoztatást adott az imperialista erők politikájáról./mti/

--

10.17/il *de*

- 14 -

kk. 18. amerikai kommunisták

b ta mp il pi

new york, 1978. november 10./mti/

növekedett a kommunista jelöltekre adott szavazatok száma a november 7-én megtartott amerikai kongresszusi és kormányzói választásokon -írja a new york-i daily world, az amerikai kommunisták lapja.

a választásokon a nagy polgári pártokkal szemben megnyilvánult közöny mellett például minnesota államban a kp jelöltje 25 000 szavazatot kapott az állami pénzügyi ellenőr megválasztásakor. wisconsin államban a kommunisták 54 év óta most kapták a legtöbb szavazatot.

az a tény, hogy az egyesült államokban oly nehéz körülmények között működő kp növelte támogatói számát, szintén arról tanuskodik, hogy a két hagyományos vezető párt a választók szerint már nem képvisel valós eszközöket, illetve egymással szemben alternatívát a társadalmi-gazdasági problémák megoldásához - huzza alá a daily world./adn, taszsz/

--

kk. 19. nato-országok fegyverszállításai kinának

pd il ng

brüsszel 1978. november 10./mti/

a nato-országok ezentúl akadálytalanul szállíthatnak fegyvereket kinának, a legutóbbi időkig ugyanis a nato-nak a fegyverszállítások ellenőrzésére hivatott és egyhangú döntésére kötelezett bizottságában a cocom-ban az egyesült államok képviselője többször megvétózta a kínába irányuló fegyverszállításokat főleg azon a címen, hogy azok veszélyt jelentenek tajvan biztonságára.

brüsszeli értesülések szerint washington most értesítette nato-beli szövetségeseit: többé nem emel kifogást az ellen, hogy kinának „nem támadó jellegű, fegyvereket szállítsanak. ezek a fegyverek ugyanis - hangzik az amerikai indoklás - „nem jelentenek fenyegetést senki ellen, csupán arra szolgálnak, hogy megerősítsék a kínai néphadsereg vezetőinek helyzetét az országon belül,,.

franciaország harckocsik ellen bevethető rakétákat, nagy-britannia hajómotorokat, olaszország pedig légvédelmi fegyvereket szállít pekingnek. ezeket a szállításokat - és a jövőben megkötendő fegyverszállítási szerződéseket - az egyesült államok kormányja nem fogja megvétózni a nato koordinációs bizottságában - hangoztatják a nato főhadiszállásán./polgár dénes/

--

11.05/il *de*

- 15 -

kk.20. vietnami küldöttség -elutazás taskentből

a-pf/ai/p pi t a s k e n t , 1978.november 10./mti/

pénteken taskentből hazautazott a vietnami szocialista köztársaság párt-és kormányküldöttsége, élén le duannal, a vkp főtitkárával és pham van dong miniszterelnökkel. a delegáció hivatalos, baráti látogatáson tartózkodott a szovjetunióban.

a taskenti repülőtéren a vietnami vendégeket saraf rasidov, az üzbec kommünista párt központi bizottságának első titkára, nazar matcsanov, a köztársaság legfelsőbb tanácsának elnöke és narmahonmadi hudajberdijev, a köztársaság miniszterelnöke bucsuztatta./taszz/ --

kk.21. alsóház -bizalmi szavazás

lb/p ng l o n d o n , 1978.november 10./mti/

László balázs, az mti tudósítója jelenti:

a brit alsóház a trónbeszéd egyhetes vitája végén 12 szavazattal többséggel elutasította a konzervatív ellenzék bizalmatlansági indítványát. a kisebbségben lévő munkáspárti kormány ennek a döntő jelentőségű szavazásnak a megnyerése után legalább a tavaszi költségvetési vitáig biztonságban érezheti magát és azután várhatólag tetszés szerint jelölheti ki a választások időpontját. komolyabb erőpróba most már csak a nagy béracsatákban fenyegeti.

a kormány magabiztosságát mutatja, hogy a szavazás előtt néhány órával jelentette be a hitelforgalom drákói megszigorítását az angol bank kamatlábának 2,5 százalékos emelésével.

a bizalmi szavazást, mint várható volt, a kis pártok döntötték el. a walesi nacionalisták, egy skót nacionalista és egy liberális képviselő a konzervatív indítvány ellen szavaztak. döntően esett latba, hogy az észak-ír unionisták nagy része tartózkodott a szavazástól, és enoch powell kijelentette, hogy a nekik kedvező törvénynek, az észak-ír parlamenti képviselet növelésének az életbelépéséig támogatják a kormányt. a liberálisok és a skót nacionalisták azt hangoztatták, hogy minden törvényjavaslatnál egyedileg döntenek el, merre szavazzanak. ez annyit jelent, hogy a kormány nagyrészt jóléti jellegű törvényhozási programja nem forog veszélyben, egy-egy alkalmi vereség pedig nem fenyegeti bukással.

/folyt köv./

sl

kk.21. folyt...../p

az angol bank csütörtökön 60 év óta az egyik legnagyobb ugrással 2,5 százalékkal emelte a bankkamatlábát, amely 12,5 százalékkal most a tavaly januári válságszint óta a legmagasabban áll és kiemelkedik a tőkés világ kamatlábai közül is. a hitelek drákói megszorítása csak részben tükrözi az amerikai kamatláb emelkedését, a dollár és a font gyengülését és a nemzetközi pénzpiacok nyugtalanságát. a miniszterelnök és a pénzügyminiszter nem tagadta, hogy a pénzforgalom erős lefékezése már „előretolt védővonal”, a nagyarányú bérkövetelések inflációs nyomásával szemben. „kötetlen bértárgyalási helyzetben vagyunk”, - ismerte el callaghan az öt százalékos bérkorlátozás kudarcát. a kamatláb drasztikus emelése azt jelzi, hogy a kormány a blackpooli fenyegetések után a vártnál is hamarabb és keményebben lép fel a bérkorlátozást elvető szakszervezetekkel szemben. az intézkedés következtében megdrágul a részletre történő vásárlás, a lakásépítés, a beruházás, és ezek nyomán a munkanélküliség növekedése és áremelések fenyegetnek.

a gyáriparosok országos szövetségének vezérigazgatója, sir john methven élesen bírálta a kamatláb nagymértékű emelését, kijelentve: „ha anglia nem tudja elérni a bérrendezések mérséklését és a kormány kénytelen kizárólag a pénzforgalom korlátozására hagyatkozni, súlyos kárt szenvednek a beruházások és az általuk keletkező új munkaalkalmak.”

clive jenkins, a műszaki és tudományos dolgozók szakszervezetének főtitkára rámutatott, hogy a kamatlábemelés nem mérsékelni, hanem még ösztönözni fogja a bérköveteléseket.

--

kk.22. embargó 1978. november 10. 18.30 óráig!

közös közlemény Lázár györgynek, a magyar népköztársaság minisztertanácsa elnökének a német demokratikus köztársaságban tett baráti látogatásáról

ko/gz/p pi b e r l i n , 1978.november 10./mti/

Lázár györgy, a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnöke - willi stophnek, a német demokratikus köztársaság minisztertanácsa elnökének meghívására - 1978. november 9-10-én baráti látogatást tett a német demokratikus köztársaságban.

/folyt köv./
11.45/p sl

kk.22./közös közlemény.....1.folyt/p

erich honecker, a német szocialista egységpárt központi bizottságának főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke baráti beszélgetésen fogadta lázár györgyöt, aki átadta kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkára szívélyes üdvözlését, amit erich honecker hasonló szívélyességgel viszonzott.

a miniszterelnökök tájékoztatták egymást a fejlett szocialista társadalom építésének eredményeiről és tapasztalatairól. willi stoph tájékoztatta vendégét az ndk megalakulásának 30. évfordulója tiszteletére meghirdetett szocialista munkaversenyben elért sikerekről.

willi stoph és lázár györgy beható eszmecsere után folytatott a kétoldalu kapcsolatokról. hangsúlyozták, hogy az 1977. március 24-én aláírt barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés alapján tovább mélyült országaink és népeink testvéri barátsága, sikeresen fejlődött sokoldalu együttműködése.

megelégedéssel állapították meg, hogy a magyar népköztársaság párt-és kormányküldöttségének 1977 márciusi ndk-beli látogatásakor létrejött megállapodás végrehajtása eredményesen folyik.

a két ország gazdasági és műszaki-tudományos együttműködése dinamikus fejlődik. jelentős az előrehaladás a tudomány, a technika, valamint a termelés szakosítása és kooperációja terén. az 1976-1980 közötti hosszulejárati kereskedelmi megállapodás megvalósításának eredményeként az árucserreforgalom értéke 1978-ban mintegy 1,3 milliárd rubelt ér el.

a tárgyaló felek nagy jelentőséget tulajdonítottak az 1981-1985 közötti népgazdasági tervek egyeztetésének. megállapodtak abban, hogy a tervező szervek, a gazdasági együttműködési bizottság, a minisztériumok és a termelő egységek további intézkedéseket tesznek a két ország szükségletei kielégítése érdekében fontos nyers- és alapanyagokkal, gépekkel és berendezésekkel, ezért, hogy fejlődjön a tudomány, a technika és a termelés szakosítása, növekedjenek a kölcsönös áruszállítások.

a gazdasági és műszaki tudományos együttműködés további fejlesztéséről a két miniszterelnök emlékeztetőt írt alá.

/folyt köv./
11.55/p *sl*

-18-

kk.22. /közös közlemény.....2.folyt/p

hangsúlyozták, hogy gyümölcsözően fejlődnek országaink kapcsolatai a kultúra, a tudomány és az oktatás területén is.

az időszerű nemzetközi kérdésekről folytatott véleménycsere során a két fél megerősítette szilárd eltököltségét, hogy szüntelenül tovább erősíti testvéri barátságát és a sokoldalu együttműködést a szovjetunióval s a többi szocialista országgal. tvábbra is cselekvően hozzájárulnak a varsói szerződés és a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa erősítéséhez.

a miniszterelnökök ismételten kifejezték egyetértésüket a szovjetunió javaslataival a fegyverkezési verseny megállítására, reális leszerelési intézkedésekre, a tömegpusztító fegyverek új fajtái és rendszerei kifejlesztésének tilalmára, beleértve a neutronfegyvert is.

a két fél határozottan elítélte bizonyos imperialista körök és a pekingi vezetés kísérleteit az enyhülési folyamatban elért eredmények felszámolására, a nemzetközi légkör újbóli mérgezésére. kifejezésre juttatták szilárd szándékukat, hogy a helsinki záróokmány szellemében továbbra is közreműködnek a különböző társadalmi rendszerű országok közötti kölcsönösen előnyös együttműködés fejlesztésében. az európai biztonság és együttműködés érdekében hangsúlyozták a szocialista országok és az nszk között megkötött szerződések maradéktalan végrehajtásának jelentőségét.

a felek sikraszállnak a nyugat-berlinről szóló négyoldalu megállapodás következetes betartásáért.

a miniszterelnökök megerősítették a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság testvéri szolidaritását a vietnami néppel, s elítélték a vietnami szocialista köztársaság ellen irányuló provokációkat és agressziós cselekedeteket.

hangsúlyozták, hogy a közel-keleti probléma igazságos és tartós rendezése nem különmegállapodással, hanem csak átfogó módon, valamennyi fél, köztük a palesztinai nép egyetlen jogos képviselőjeként a palesztinai felszabadítási szervezet egyenrangú részvételével valósítható meg.

/folyt köv./
12.00/p *sl*

-19-

kk.22./közös közlemény.....3.folyt/p

szolidaritásukról biztosították a nemzeti függetlenségért, a társadalmi haladásért, az imperializmus, a gyarmatosítás, az újgyarmatosítás és a fajüldözés ellen küzdő népeket.

a két miniszterelnök megbeszélései szívélyes, elvtársi légkörben, a teljes nézetazonosság jegyében zajlottak le.

lázár györgy baráti látogatásra hívta meg magyarországra willi sotphot, aki a meghívást köszönettel elfogadta.

-.-

kk.23. vietnami vélemények teng nyilatkozatáról

gy/p ng h a n o i , 1978. november 10.

györi sándor., az mti tudósítója jelenti:

hanoiban megütközéssel és felháborodással fogadták peking minden eddiginél durvább vietnam-ellenes kirohanásait. valamennyi központi lap figyelmének középpontjában áll az a nyilvánvalóan összehangolt rágalomhadjárat, amelynek egyik fő szócsove pillanatnyilag a délkelet-ázsiai köruton lévő tenh hsziiao-ping kínai miniszterelnökhelyettes.

a nhan dan pénteki számában megállapítja: teng ur magatartása arrogáns és cinikus. miközben vietnamot „kelet kubájának„ nevezi, „regionális hegemoniával,,, „kambodzsa elleni agresszióval„, vádolja, elfelejti, hogy külföldön tartózkodik. nagyhatalmi szellemtől megittasult emberek gyakorta elvesztik tisztánlátásukat, lekezelik a többieket, kioktatják őket. a pekingi vezetők nagyhatalmi eltévelyedésének következményei nem hagyhatók figyelmen kívül.

a vietnami lap a továbbiakban rámutat: a pekingi vezetés a maga utcájába akarja terelni délkelet-ázsia népeit, s ehhez ugródeszkául kambodzsát használják fel. vietnamellenes gyűlöletük magyarázata az, hogy hanoi kitart függetlensége mellett és a térség stabilitásának egyik fő tényezője. a kínai vezetők most meg akarják osztani vietnamot és dél-kelet ázsia népeit.

a nhan dan figyelmeztet ennek a kínai próbálkozásnak a korlátaira is, amikor így ír: délkelet-ázsia népei és vezetői egyre jobban megszilárdítják kapcsolataikat vietnammal, mivel megértették hanoi politikáját. pham van dong miniszterelnök közelmúltban tett körútja megvetette a szilárd alapokat vietnam és a térség többi országa közötti sokoldalú kapcsolatok továbbfejlesztéséhez. nem vezetnek eredményre a kínai politikusok arra irányuló próbálkozásai, hogy rombadöntsék a már kiépített kapcsolatokat.

/folyt kövt./
12.46/p *ll*

-20-

kk.23./vietnami.....folyt/p

a vietnami néphadsereg lapja, a quan doi nhan dan arra az összefüggésre irányítja a figyelmet, amely kambodzsa belső helyzete és a pekingi-phnom penh-i propagandaháború felélénkülése között áll fenn. a lap hangsúlyozza: peking a kambodzsai belső feszültség levezetésére, saját népe és a nemzetközi közvélemény figyelmének eltérélésére indította meg a rágalomhadjáratot. a kínaiak másodlagos céljai között említhető az a törekvés, hogy csökkenték vietnam nemzetközi tekintélyét és befolyását, és kételyeket támasszanak a vszk-nak a békén és a barátságon, a térség országaival való együttműködésen nyugvó külpolitikája iránt.

a vietnam hangja rádióállomás pénteki kommentárjában elemzte azokat a várható következményeket, amelyeket egy kínai párt-és kormányküldöttség phnom penh-ben tett látogatása válthat ki. a rádió egyebek között emlékeztetett azokra a több forrásból is megerősített hírekre, amelyek szerint befejeződtek a phnom penh-től 50 kilométerre északnyugatra épülő új katonai repülőtér munkálatai. ez a repülőtér a legkorszerűbb vadászbombázók és nagyteljesítményű szállítógépek fogadására alkalmas. ujjólag figyelmeztetjük a világot arra, hogy kina és kambodzsaai bábjai lázasan készülnek egy vietnam elleni háborúra - fejezte be kommentárját a hanoi rádió.

-.-

kk.24. chilei szolidaritási konferencia

leh/so/p ng m a d r i d , 1978. november 10.

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

a chilével való szolidaritás világszertekeztele madridban pénteken a politikusok, a jogászok és a parlamenti képviselők, valamint a szakszervezeti vezetők, illetve a kulturális élet képviselői külön-külön tartott kerekasztal-megbeszéléseivel és az ifjúsági világfórum tanácskozásával folytatta munkáját.

a csütörtök esti teljes ülésen elhangzott felszólalások közül a legjelentősebb luis corvalánnak, a chilei kommunista párt főtitkárának a beszéde volt. corvalán rámutatott: a pinochet-rendszer a hét szakszervezet felosztásával és a szakszervezeti „választások„ kitűzésével a munkásmozgalomra akart csapást mérni - a kipróbált fasiszta recept szerint, amelyet annak idején már gramsci, togliatti és dimitrov is leleplezett. ilyen lépésekkel legfeljebb átmeneti sikert érhet el, végső soron azonban minden egyes ilyen intézkedéssel saját bázisát szűkíti. ma már nemcsak a népi egység pártjai tartoznak a pinochet-rendszer ellenzékéhez, hanem a baloldali és a centrum, más pártjaival együtt a kereszténydemokraták és a jobboldali republikánusok is. sőt legújabbán a hadseregen belül is jelentkezett pinochet ellenzéke. /folyt köv./

13.00/p *ll*

-21-

kk.24./ chileifolyt/p

pinocheték kétségbeesett diplomáciai erőfeszítéseket tesznek a fasiszta rezsim nemzetközi elfogadtatása érdekében. ebből a célból külügyminiszterük washingtontól pekingig folytonosan uton van -hangsúlyozta luis corvalán, végezetül pedig megállapította: az a reakciós hullám, amely a 70-es évek első felében előtörté latin-amerikát, eltűnőben van és mindenütt előretörnek a demokráciáért és a társadalmi igazságért küzdő erők.

-. -

kk.25. Lázár György - aláírás, erich honecker

ko/p ng b e r l i n , 1987. november 10.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

a berlin-niederschönhausenben lezajlott, kétnapos magyar-ndk kormányelnöki megbeszélések befejezéseként Lázár György és Willi Stoph közös közleményt fogadott el, majd -a magyar miniszterelnök kísérete, az ndk tárgyalóküldöttségének tagjai és a szakértők jelenlétében- emlékeztetőt írt alá a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés további fejlesztéséről.

Lázár Györgyöt, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagját, a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnökét pénteken délelőtt az nszep kb székházában baráti beszélgetésen fogadta erich honecker, a német szocialista egységpárt központi bizottságának főtitkára, a német demokratikus köztársaság államtanácsának elnöke. a találkozón -amelyen résztvett Kádár József berlini magyar és Gerhard Reinert budapesti ndk nagykövete is- a magyar kormányfő tolmácsolta Kádár Jánosnak, az mszmp kb első titkárának szívélyes üdvözlését, amelyet erich honecker hasonló szívélyességgel viszonzott.

erich honecker és Lázár György a találkozó során megelégedéssel állapította meg, hogy a két testvérnép, az mszmp és az nszep, a magyar népköztársaság és az ndk kormányai közötti baráti kapcsolatok -teljes összhangban- az 1977. márciusában megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződéssel- sikeresen fejlődnek. meggyőződésüket fejezték ki, hogy a most lezajlott magyar-ndk kormányelnöki találkozó, a megbeszéléseken létrejött megállapodások minden területen, hosszú távra szólóan újabb ösztönzést és lendületet adnak a magyar párt-és kormányküldöttség tavalyi berlini látogatásakor született megállapodások sikeres megvalósításának.

Lázár György pénteken délben látogatást tett a berlini magyar nagykövetségen.

13.28/p

-. -
-22-

kk.26. szadat-beszéd; izraeli települések

b-pn/csr/p nt

1978. november 10./mti/

k a i r ó

„béke-beszédet”, mondott szadat egyiptomi elnök pénteken kairóban egy vallási ünnepen. úgy beszélt a sinai-félsziget jövőjéről, mintha a kairói sajtó nem volna tele a washingtoni béketárgyalásokon felmerült nehézségek ecsetelésével, mintha a maga részéről teljesen biztos volna abban, hogy megkötik izraellel a különbékét.

közölte hallgatóságával, hogy a sinai-félsziget fejlesztésével kapcsolatos részletes javaslatot terjesztett a kormány elé tanulmányozásra. szadat azt mondta, hogy a félszigetet egy északi és egy déli közigazgatási egységre osztják, és az izraeli kivonulás befejeztével - ami a camp davidben rögzített előirányzatok szerint két-három év múlva következhet be - parlamenti választásokat tartanak.

az egyiptomi elnök azt is hangoztatta, hogy az izrael megszállta ciszjordánia és gaza palesztinjainak „megszerzi a szabadságot”, „de - mint a upi hírügynökség megjegyzi - tartózkodott annak részletezésétől, hogyan akarja megvalósítani ígéretét abban az esetben, ha izrael továbbra is megtagadja a maradéktalan kivonulást a két említett területről./upi/

t e l a v i v

a megszállt területek betelepítésével megbízott izraeli kormánybizottság csütörtökön nyilvánosságra hozott nyilatkozatában megerősítette: izrael bővíteni és fejleszteni fogja településeit és „előretolt őrségeit”, a megszállt területeken, hogy ezzel biztosítsa konkrét jelenlétét. továbbfejlesztik a jordán folyó nyugati partján, a gaza-övezetben és a golan-fennsíkön lévő falvakat. a program keretében ciszjordániában 560 állandó és 134 ideiglenes lakóépületet emelnek. a golan-magaslaton pedig 230 ideiglenes házat építenek. a bővítési tervnek ez a része 3.25 millió dollárnak megfelelő összegbe kerül, s a költségvetést a kormányközi bizottság a minap már meg is szavazta./upi/

-. -

13.36/p

-23-

kk.27. angola - évforduló

a-km/p ml nt l u a n d a , 1978. november 10./mti/

három évvel ezelőtt, november 11-én alakult meg az angolai népi köztársaság.

a népi angola a fejlődés szocialista útját választva látott hozzá az ország gyökeres társadalmi-gazdasági átalakításához. állami ellenőrzés alá vonták a gazdaság legfontosabb ágazatait: államosították a bankokat, fémfeldolgozó üzemeket, a textilipart, a cukor és kávéültetvényeket. a falvakban megalakultak az első mezőgazdasági szövetkezetek és állami gazdaságok. az ország történetében először bevezették az ingyenes oktatást és orvosi ellátást, angola 17 tartományában sikerrel folyik az írástudatlanság felszámolása.

az új angola építésének kiemelkedő eseménye volt az mpla-munkapárt múlt év decemberében megtartott első kongresszusa. a kongresszus létrehozta marxista-leninista pártot, amely az angolai állam és társadalom fő erejét képezi./taszsz/

-.-

kk.28. fkp - szocialisták

bd/a/ng p á r i z s , 1978. november 10.

pénteken tovább folytatódott a polémia a francia kp és a szocialista párt között a lille-i nemzetközi szocialista találkozó, a nyugat-európai integrációval kapcsolatos politika kapcsán.

maxime gremetz, a francia kp központi bizottsága külügyi osztályának megbízott vezetője a l, humanité pénteki számában megjelent nyilatkozatában hangsúlyozza, hogy az fkp továbbra is határozottan nemet mond a közös piac kiszélesítésére - görögország, spanyolország és portugália felvételére -, ami az fkp elemzése szerint katasztrofális következményekkel járna a francia dolgozókra, a mezőgazdaságra és az iparra nézve.

/folyt.köv./
13.37/a

- 24 -

kk.28./ fkp.....folyt./-a

a szerdán befejeződött lille-i találkozó résztvevői, mint ismeretes, állást foglaltak az egk kiszélesítése mellett, sőt magán a találkozáson nem csupán az egk kilenc tagállamának szocialista és szociáldemokrata pártjai vettek részt, hanem a három felvételét kérő ország szocialistái is.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

gremetz bírálja francois mitterrandnak, a francia szocialista párt első titkárának a lille-i találkozóon elhangzott kijelentéseit és rámutat: a nyugat-európával kapcsolatos kérdésekben nehéz megkülönböztetni a szocialista párt politikáját schmidt kancellár vagy giscard d, estaing elnök álláspontjától. a védelmi politikával kapcsolatban - gremetz szerint - mitterrand olyan álláspontot fejtett ki, amely kétségvevonva a független nemzeti védelmet, egy nyugat-európai hadsereg létrejötté felé vezet, az viszont szükségszerűen atomfegyverekhez juttatná az nszk-t.

francois mitterrand kétségkívül szívesen teázik együtt giscard d, estaingnel és schmidtrel az országunkban lévő egy millió 700 ezer munkanélküli egészségére - állapítja meg gremetz.

mint gaston plissonnier, az fkp kb politikai bizottságának tagja, a kb titkára a l, humanité pénteki számában megjelent cikkében a maga részéről azt írja, a lille-i találkozó újra megerősítette, hogy a giscardi tervek és az európai szociáldemokraták elképzelései között, súlyos találkozások, mutatkoznak. pierre mauroy kommunistaellenes agressziivitása, az a kijelentése, hogy az fkp, mindinkább nacionalista poujadista álláspontra helyezkedik, ebben az összefüggésben érthető meg - hangoztatja plissonnier. / a poujadista mozgalom az ötvenes években szélsőséges demagógiájával ért el rövid lélegzetű sikereket a kispolgárság soraiban - mauroy jelzője jól érzékelteti a polemia hevességét./

a la lettre de l, unite, a francia szocialista párt közlönye pénteken megjelent legfrissebb számában hamis szillogizmus felállításával vádolja az fkp-t. az, hogy giscard d, estaing jól megérti magát helmut schmidtrel és a szocialisták egy asztalnál ülnek az spd-vel, még nem bizonyítja, hogy a szocialista párt giscard cinkosa - írja a pártközlöny, majd megállapítja: az fkp tökéletesen elszigetelődött az európai munkásmozgalom többi erőitől és nem kell meglepődnie, ha adott pillanatban el kell majd szenvednie ennek következményeit. a l, humanité szánt szándékkal hallgat az olasz kp álláspontjáról, amely szerint az egk gazdag pozitív perspektívákban - fűzi hozzá a la lettre de l, unité.

13.47-a

-.-
- 25 -

kk. 30. unesco - ülészak

a fo ai ml il nt

p á r i z s , 1978. november 10./mti/

párizsban befejeződött az unesco közgyűlés 20. ülészakájának a szervezet tevékenységéről, általános politikájáról folytatott vitája. a küldöttek főként azt tanulmányozták, hogyan bővíthető az unesco-nak a béke megszilárdításában, az oktatás, a tudomány és a kultúra fejlesztésében játszott szerepe.

a felszólalások tükrözték, hogy a világ népei érdekeltek a fegyverkezési hajszá megfékezésében és a leszerelésben. a küldöttek helyesléssel fogadták a szovjetunió határozattervezetét, amely előírja, hogy az unesco járuljon hozzá olyan közhangulat kialakításához, amely sürgeti a fegyverkezési verseny megfékezését és a leszerelés megvalósítását.

az általános politikai vitában értékelték, mi valósult meg az előző ülészak azon határozatából, amelynek értelmében az unesco-nak támogatnia kell a béke megszilárdítását, az emberi jogok érvényesítését és a gyarmatosítás, valamint a fajüldözés felszámolását. a szovjetunióval ezzel kapcsolatban benyújtott javaslatát is jóváhagyta a küldöttek döntő többsége. több felszólaló élesen elítélte az emberi jogok megsértését az izrael által megszállt arab területeken, valamint a fajüldözést és faji elkülönülést afrika déli részén.

igor zemszkov szovjet külügyminiszterhelyettes a tömegtájékoztatási eszközökkel foglalkozva beszédében elmondta, hogy azoknak a békét, a megértést, a nemzeti függetlenség megvalósítását kell szolgálnia, ki kell zárni annak lehetőségét, hogy a tömegtájékoztatási eszközök az ellenségeskedés és feszültség szítására, lélektani hadviselésre használják fel./taszsz/

az ülészak elfogadta az unesco 1979/80-ra szóló költségvetését. az ensz nevelésügyi, tudományos és kulturális szervezetének a következő két évben 303 millió dollár áll majd rendelkezésére./afp/

a mostani, 20. ülészakon a közös piaci országok és az egyesült államok saját javaslatot dolgoztak ki a tömegtájékoztatási eszközöknek a béke érdekében történő felhasználásáról. a nyugati ellenjavaslat felszólítja az államokat, hogy tegyék lehetővé az újságírók beutazását, csökkentsék és igyekezzenek megszüntetni az utazási korlátozásokat, segítsék elő, hogy az újságírók beszélgetéseket folytathassanak hivatalos személyekkel és magánemberekkel, és hogy az újságírók mindenféle cenzúra vagy beavatkozás nélkül továbbíthassák anyagaikat.

/folyt.köv./
14.00/il

- 26 -

de

kk. 30./unesco folyt./il

bár a tervezet leszögezi, hogy a tömegtájékoztatási eszközöknek fontos szerepet kell játszaniuk a béke és a nemzetközi megértés elősegítésében, a fajüldözés elleni harcában, és felszólítja az újságíró szervezeteket, hogy etikai kódexükben hangsúlyozzák ezeket az elveket, a leghatározottabban elveti, hogy a kormányok ebben bármilyen szerepet vállaljanak, mivel ezt a sajtószabadság megsértéseként értelmezi.

a nyugati tervezet szól arról is, hogy a nyugati tömegtájékoztatási szervek segítsék a fejlődő országokat saját tájékoztatásuk megszervezésében és működjenek együtt velük. az egyesült államok ehhez külön segítséget is felajánlott. több küldött értékelése szerint az amerikai fellépésnek főként az a célja, hogy a fejlődő országokat eltántorítsa a szovjet javaslat támogatásától./ap, upi, reuter, afp/

--

kk.29. laoszi pártlap felhívása

gy/p ng h a n o i, 1978.november 10./mti/

időre és biztonságra van szükségünk ahhoz, hogy félépítsük országunkat, emeljük népünk életszínvonalát - hangsúlyozta csütörtöki vezércikkében a sieng pasason, a laoszi párt központi lapja és a szocialista építés sikerének biztosítása érdekében újból éberségre hívta fel az ország népet.

a laoszi vezetés, mint ismeretes, az elmúlt hetekben több ízben is kénytelen volt a nyilvánosság elé tárni a fiatal népi hatalommal szembeni külső aknamunka tényeit. a sieng pasason vezércikkében ismét emlékeztetett arra, hogy az imperialisták és a nemzetközi reakciós erők, összefogva határon belül és kívül élő laoszi árulókkal, zavart akartak okozni a káderek, a hadsereg, az egész nép soraiban.

a laoszi szembenálló erők valamennyien a burzsoá propaganda gépezet nyelvét használják országunk gyalázására, miközben arra bujtogatják laoszban élő ügynökeiket, hogy koholmányokat terjeszsenek, igyekezzenek lejáratni vezetőinket, megbontani hadseregünk egységét és szabotálni népünk forradalmi vívmányait, akadályozni a szocialista átalakulás és építés folyamatát - mutatott rá a pártlap, majd befejezésül újra éberségre szólította fel a laoszi népet, továbbá arra, hogy helyezze bizalmát a pártvezetésbe, amely az országot a boldogabb jövő felé vezeti./győri sándor/

--
-27-

13.59/p de

kk.31. hírek Lengyelországból

ba/p ng v a r s ó, 1978.november 10./mti/

kibővített plenáris ülést tartott a lemp katowicei vajdasági bizottsága, a tanácskozáson, amelyen részt vettek a munkásönkormányzati szervek vezetői és a terület társadalmi-gazdasági aktivistái is, értékelték az idei eredményeket és felmérték a jövővi feladatokat. a plénum állást foglalt a korszerű ipari létesítmények nyújtotta lehetőségek maximális és racionális kihasználása és a minőségi feladatok teljesítésének elsőrendű volta mellett.

x x x

viSSzaérkezett első útjáról a lengyelország és anglia között létesített komösszeköttetést tartósító pomerania, az első lengyel tervezésű és építésű hosszujáratu tengeri komp. a swinoujscie-ből az angliai felixstowe-ig és vissza vezető utat - koppenhágai megállóval- négy nap alatt teszi meg a korszerű, nagy sebességű hajó.

x x x

befejeződött a testvéri szocialista országok művészeti könyvkiadóinak 5. nemzetközi konferenciája, amelyet varsóban rendeztek meg. a tanácskozáson 20 kiadó vállalat képviselői vettek részt./barabás jános/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk.25.sz. anyagunk/ Lázár györgy...../ 2.bekezdésének 6.-7. sora helyesen a következőképpen hangzik:

.....-amelyen részt vett willi stoph, az nszep politikai bizottságának tagja, az ndk minisztertanácsának elnöke, valamint kádár józsef berlini magyar és gerhard reinert budapesti.....

/mti/

--

14.06/pwé

--28--

kk.32. lordok háza -rhodesia

lb/p ng l o n d o n, 1978.november 10.

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

a lordok háza pénteken hajnalig tartó vita után szintén jóváhagyta a rhodesia elleni gazdasági szankciók további egy évre szóló meghosszabbítását, a konzervatívok az alsóház után a felsőházban is megindított ellenakcióját, amely a szankciók beállítással fenyegetett, lord hailshamnek sikerült leszerelnie. az egykori miniszter és lordkancellár leszögezte, hogy anglia nem rugatja fel egyoldaluan nemzetközi kötelezettségeit, az ensz határozatait, mert ebben az esetben joggal számíthat az egész harmadik világ megtorlására, sőt nyugati szövetségesei rosszállására is.

az olajembargó brit részről történt kijátszásának ügyében a felsőházban sem maradt el a szennyes kitergetése, a kölcsönös vádaskodás és a felelősségrevonás folyamatának feltartóztatása. lord thomson volt nemzetközösségi és lord george-brown volt külügyminiszter megcáfolták egykori főnökük, wilson alsóházbeli magarázkodását, hogy miniszterelnöki tevékenységének nyolc éve alatt nem tájékoztatták az olajembargó kijátszásáról. thomson kijelentette, hogy ő pontosan tájékoztatta wilsont a fejleményekről. a miniszterelnöknek - füzte hozzá - azt is tudnia kellett, hogy a nemzetközi szankciók finom megkerülgetéséről volt szó.

ami azonban a lényegét illeti, ott viszont thomson tíz év után is ugyanugy védelmezte a törvényszegő eljárást, mint a mai kormány. azzal mentegette a shellt és a bp-t, hogy kisajátítás fenyegette leányvállalataikat dél-afrikában, de ráadásul azzal sem szünt volna meg rhodesia olajellátása.

lord thomson és a torykhoz átállt lord george-brown egyaránt amellett szállt sikra, hogy az olajembargó kijátszásának ügyét nem kell tovább bolygatni, az egykori kabinetülések jegyzőkönyveit nem szabad nyilvánosságra hozni, az egész kellemetlen ügyre a feledés fátylát kell végre borítani.

--

14.10/pwé

--29--

kk.33. külpolitikai híreink jegyzéke 1978. november 10-én 14.00 óráig

p/ng

1978. november 10.

1. várható
 2. heti várható/szerk.táj./
 3. nicaragua: sandinista közlemény
 4. lázár györgy - második npa
 5. színes hírek a szocialista országokból
 6. magyar- kínai
 7. berlinguer - zaccagnini
 8. tupoljev- jubileum
 9. operettszínház- szovjetszkaja rosszija
 10. rövid hírek
 - new orleans: katasztrófa
 - san francisco: hegymászás
 - miláno: emberrablás
 11. nicaragua - carter
 12. washingtoni tárgyalások
 13. ensz- ciprus
 14. tanzánia - ugnda
 15. angola
 16. fegyverek dél-afrikának
 17. rövid hírek
 - kairó: ii. jános pál
 - mexikóváros: nusz
 - saint paul: stassen elnökjelölt
 - washington: ray-king
 - belgrád: fadilj hodzsa
 18. amerikai kommunisták
 19. nato országok fegyverszállításai kínának
 20. vketnami küldöttség - elutazás taskentből
 21. alsóház- bizalmi szavazás
 22. közösközlemény
 23. vietnami vélemények teng nyilatkozatáról
 24. chilei szolidaritási konferencia
 25. lázár györgy - aláírás, erich honecker
 26. szadat-beszéd - izraeli települések
 27. angola -évforduló
 28. fkp - szocialisták
 29. laoszi pártlap - felhívás
 30. unesco
 31. hírek lengyelországból
 32. lordok háza -rhodesia
 33. hírjegyzék
- /mti/
14.20/p

--
-30-

kk.34. szonoda angliában

L b i l n g

L o n d o n , 1978. november 10./mti/

szonoda szunao japán külügyminiszter hivatalos látogatásra angliába érkezett. gépét a londoni sűrű köd miatt manchesterbe irányították. a japán külügyminiszter brit kollégájával, dr. david owennel folytat megbeszéléseket a nemzetközi helyzetről, főleg ázsiai kérdésekről, valamint a kétoldalu kapcsolatokról.

a sűrű köd miatt egyébként pénteken délelőtt london két repülőtérén órákra megbénult a forgalom, az európai járatokat elhalasztották, a tengerentuliakat pedig vidéki repülőterekre irányították./lászló/

--

kk. 35. kina brit harcirepülőgépeket vásárol

L b i l n g

L o n d o n , 1978. november 10./mti/

a vang csen miniszterelnök-helyettes vezette kínai katonai és gazdasági küldöttség közölte edmund dell brit kereskedelmi miniszterrel, hogy kina mintegy száz harrier típusu helyből felszálló harci gépet kíván vásárolni angliától, a továbbiakban pedig szeretné odahaza is gyártani a harriert. a brit kormány nem adott azonnal választ, de elvben már régen eldöntötte és a nato jóváhagyását is megszerezte az ügyletnek.

a tiznapos látogatáson angliában tartózkodó kínai küldöttséget már fogadta eric varley iparügyi, tony benn energiagazdálkodási és edmund dell kereskedelmi miniszter. callaghan miniszterelnök alsóházi irodájában találkozik vang csennel.

a kínai küldöttség a british aerospace dunsföldi telepén több angol harci gépet tekintett meg: a harriert, a sea harriert, a harrier gr mark 3-t és a hawkot. vang csen és a kínai szakértők pénteken a rolls-royce-t látogatják meg, amely egy hároméves szerződés alapján a spey repülőgépmotor katonai változatát és a gyártásához szükséges komplett berendezést is szállítja kínának. a kínaiak jelezték, hogy más katonai felszereléseket, főleg rádiolokációs berendezéseket is kívánnak vásárolni angliától. a kínaiak tengeri olajkutató és áramtermelő berendezések után is érdeklődnek./lászló/

--

- 31 -

14.30/il

kk. 36. hazaérkezett a vietnami párt- és kormányküldöttség

gy il ng h a n o i , 1978. november 10./mti/

a hanoi elnöki palotában pénteken párt- és állami vezetők, a társadalmi szervezetek és a néphadsereg képviselőinek népes csoportja bensőséges fogadtatásban részesítette a moszkvából hazaérkezett vietnami küldöttséget, amely Le duan, a vkp kb főtitkára és pham van dong miniszterelnök vezetésével többnapos hivatalos látogatást tett a szovjetunióban.

a hanoi lapok pénteken cimoldalukon, legfontosabb hírként számoltak be a szovjet-vietnami tárgyalások befejeződéséről és ismertették a megbeszélésekről kiadott közös közleményt./győri/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az ünnepi fogadtatás során pham van dong idézte vietnam nemzeti költőjének, nguyen du-nak egyik versét. az idézet lényege az volt: ez a rész /mármint a moszkvai ut/ jól sikerült, keserű is ez másoknak.

--

kk. 37. sajtókonferencia a moszkvai nagykövetségen

ék ki il ng m o s z k v a , 1978. november 10./mti/

sajtókonferenciát tartottak pénteken a moszkvai magyar nagykövetségen abból az alkalomból, hogy november 24-én lesz hatvanadik évfordulója a kommunisták magyarországi pártja megalakulásának. a szovjet sajtó, a rádió és a televízió munkatársaival dr. szürös mátyás nagykövet ismertette a párt hat évtizedes útját, politikájának fő irányvonalát. a nagykövet válaszolt az újságírók kérdéseire is. a sajtókonferencia alkalmából kisebb kiállítást is rendeztek, fényképek, egykoru dokumentumok, könyvek, magyar és orosz nyelvű kiadványok mutatták be a magyar kommunista mozgalom hat évtizedét.

/folyt.köv./
14.40/il

- 32 -

kk. 37./ sajtókonferencia folyt./il

a szovjetunióban széles körben emlékeznek meg az évfordulóról: a szovjet-magyar baráti társaság kollektív tagjainál ünnepségeket, megemlékezéseket rendeznek. a központi ünnepélyt a szovjet fővárosban tartják meg moszkvai városi pártbizottság és a marxizmus-leninizmus intézete rendezésében. az októberi forradalom muzeumában külön kiállításon mutatják be a magyar kommunista mozgalom 60. éves történetének emlékeit.

--

vkk. 38. incidensek az angol kenyérgyáraknál

lb il ng London, 1978. november 10./mti/

az angliai országos sütőipari sztrájk harmadik és negyedik napját szaporodó incidensek, rendőrrohamok, letartóztatások tarkították. a nagy kenyérgyárak vesztegetéssel, zsarolással igyekeznek megtörni a bérkövetelő sztrájkot, a gyárkapukban álló sztrájkőrök ellen pedig a rendőrséget vetik be, és hat helyen összesen 18 sztrájkőrt vettek őrizetbe.

a kenyérgyárak tulajdonosai a műszaki vezetők termelésbe állításával továbbra is legyártják átlagos napi termelésük 20-30 százalékát. a kenyérszállító teherautók hajnalonként könnyörtelenül behajtanak a sztrájkőrök közé, ahol pedig az őrség mégis ellenáll, ott rendőrökkel veretik szét őket. közben folyik a szakszervezet egységének módszeres bomlasztása is: a gyárosok azzal kecsegtetik a dolgozókat, hogy ha sztrájkötérséért kizárják őket a szakszervezetből, akkor sem bocsátják el őket, jóllehet a szerződés arra kötelezi a gyárakat, hogy csak szervezett dolgozókat alkalmazhatnak. a 11 százalékos béremelési ígérettel párosuló bomlasztási kampány helyenként már némi sikerrel jár. a szakszervezet nem tud sztrájksegélyt fizetni és a nyomoruságos bérű kenyérgyári dolgozók, köztük sok színesbőrű bevándorló, létfenntartását és állását féltve helyenként visszashállingóznak a gyárakba./lászló balázs/

--

- 33 -

kk 39. tanzánia - nyugat-szahara

b-fg/um csr nt d a r e s s a l a m , 1978. november 10. /mti/

tanzánia pénteken elismerte a polisario front által kikiáltott szaharai arab demokratikus köztársaságot.

a tanzániai külügyminisztérium erről szóló közleménye leszögezi, hogy a korábbi spanyol gyarmat területileg egységes egészet alkotott mindaddig, amíg marokkó és mauritánia - spanyol közreműködéssel - 1976-ban egymás között fel nem osztotta és katonailag meg nem szállta nyugat-szahara területét.

a terület katonai megszállása - hangoztatja a tanzániai külügyminisztérium közleménye - ellentétes az afrikai egység-szervezet alapokmányával és nem egyeztethető össze az ENSZ-nek a gyarmati sorból felszabadult népek önrendelkezési jogával kapcsolatos elveivel sem.

ismeretes, hogy a polisario front 1976. februárja, a terület felosztása óta fegyveres harcot vív a természeti kincsekben, főként foszfátban gazdag térséget annektálni akaró mauritániai és marokkói erőkkel. az utóbbi hónapokban a polisario front több ízben folytatott tárgyalásokat a mauritániai kormány képviselőivel a terület hovatartozásáról. míg a mauritániai kormány hajlandónak mutatkozik a kérdés megtárgyalására, marokkó mereven elutasítja a polisario követeléseit és ugyanerre akarja rávenni mauritániát is.

diplomáciai források szerint november végén khartoumban ül össze az afrikai egységsszervezet ad hoc bizottsága, hogy a nyugat-szaharai kérdéssel foglalkozzék. ezzel kapcsolatban várják pénteken a tanzániai fővárosba bumedien algériai elnök személyes megbízottját, aki találkozik nyerere elnökkel is.

a szaharai arab demokratikus köztársaságot ez ideig mozambik, angola, algéria, libia, benin, togo, a seychelles köztársaság és madagaszkár ismerte el. /afp, ap/

--

kk 42. Lázár György - hazautazás

ko/um nt b e r l i n , 1978. november 10. /mti/

Lázár György péntek délután befejezte kétnapos ndk-beli baráti látogatását. a magyar, ndk és vörös lobogókkal feldiszitett berlin-schönefeldi repülőtéren Willi Stoph és az ndk sok más párt és állami vezetője bucsuztatta a magyar kormányfőt és kíséretének tagjait.

/folyt.köv./

- 34 -

15.45/um

16⁴⁵lp

kk 42. /Lázár György -...folyt./um

a repülőtéren bucsuztatáson jelen voltak Werner Krolkowski és Alfred Neumann, az NSZEP politikai bizottságának tagjai, a kormány első elnökhelyettesei, Günther Kleiber és Gerhard Schürer a politikai bizottság póttagjai, a kormány elnökhelyettesei, Hans-Joachim Heusinger, Wolfgang Rauchfuss, Rudolph Schulze, Dr. Gerhard Weiss és Dr. Herbert Weiz Miniszterelnök-helyettesek, az ndk kormányának más képviselői, valamint Gerhard Reinert, az ndk budapesti nagykövete. részt vettek a bucsuztatáson - Kádár József nagykövettel az élen - a berlini magyar nagykövetség vezető beosztású diplomatái is.

/kocsis/

--

kk 40. interkozmosz

a-ht/um ml nt v a r s ó , 1978. november 10. /mti/

Varsóban pénteken megnyílt az interkozmosz programban résztvevő bolgár, csehszlovák, kubai, lengyel, magyar, mongol, ndk-beli, román és szovjet koordinációs szervek képviselőinek ülészsaka.

az ülészsakon elemzik az interkozmosz programjának keretében csehszlovák, lengyel és ndk-beli űrhajósok részvételével végrehajtott három űrrepülés eredményeit, és megvitatják az 1985-ig tervezett közös kutatásokat és űrrepüléseket.

/taszsz/

--

kk 41. rövid hírek

df/ve um nt 1978. november 10. /mti/

c a n b e r r a : új kormány

pápua új-guineában megalakították a 27 tagú új kormányt. az új kabinet miniszterei a Pangu Pati párt és az egyesült párt képviselőiből kerültek ki. a kormányválságot a kormánykoalíció pártjainak a belpolitika kapcsán támadt nézeteltérései váltották ki. /taszsz/

/folyt.köv./

- 35 -

15.55/um

16⁴⁵lp

kk 41. /rövid ...folyt./um

r ó m a : terrorcselekmények

pénteken újabb terrorcselekményeket követtek el olaszország négy városában. a „vörös brigádok”, terrorszervezet tagjai rómban bombát dobtak egy rendőrautóra, míg az „első front”, elnevezésű terrorszervezet nápolyban robbantott bombát egy telefonközpontban. ugyancsak bombák robbantak milánóban és bolognában is. /upi/

v a t i k á n v á r o s : az első főszerkesztő

először kapott főszerkesztőt sergio trasatti személyében a vatikán hivatalos lapja, a L'osservatore romano. a 118 évvel ezelőtt alapított egyházi lap élén eddig csak igazgató állt. /upi/

-. -

kk 43. jugoszláv szakszervezetek - spiljak

már/um nt b e l g r á d , 1978. november 10.

márkus gyula, az mti tudósítója jelenti:

mika spiljak, a jugoszláv szakszervezetek országos tanácsának elnöke pénteken belgrádban sajtóértekezletet tartott abból az alkalomból, hogy a jugoszláv szakszervezeti szövetség 8. kongresszusa november 21-én kezdi meg tanácskozáását. a három napig tartó kongresszus nemcsak a jugoszláv szakszervezetek tevékenységét értékeli és soronlévő feladatait határozza meg, hanem állást foglal a dolgozókat érintő összes lényeges társadalmi-gazdasági kérdésben is.

„a küszöbönálló kongresszus előkészületei egy éven át folytak. ezalatt széles körű vita bontakozott ki a szakszervezeteknek a szocialista öngazgatási rendszerben és a rendszer fejlesztésében betöltendő szerepéről. a kongresszus figyelmébe a következőkre összpontosul majd: a bérezési rendszer tökéletesítése, a munkanélküliség és a munkaerőgazdálkodás problémái, a dolgozók szociális helyzete, munkavédelem, szakmunkásképzés, üdültetés, munkáskultúra és sport, a jugoszláv szakszervezetek nemzetközi kapcsolatai, a nemzetközi szakszervezeti mozgalom helyzete, - mondta egyebek között az elnök.

/folyt.köv./

- 36 -

16.18/um

16.18/um

kk 43. /jugoszláv szakszervezetek...folyt./um

mika spiljak hangsúlyozta, hogy a jugoszláv szakszervezetek alaposan tanulmányozták az országban jelentkező munkanélküliség komoly problémáját. „a munkaerőgazdálkodás terén meghatározott intézkedésekre van szükség - állapította meg. - hivatalos adatok szerint jelenleg 734 ezren keresnek munkát. ugyanakkor az iparvállalatok 58 százaléka munkaerőhiánnyal küzd: összesen mintegy 403 ezer munkásra lenne szükségük. az emberek százai azért nem tudnak elhelyezkedni, mert nincs semmiféle szakképzettségük, illetve csak a nagyvárosokban lennének hajlandók elhelyezkedni. a bányá-, építő- és a fémipar munkaerőhiánnyal küzd, miközben például belgrádban 6000 érettségizett diák munkaalkalomra vár. 30 000 kereskedő sem talál állást. sok a munkanélküli technikus. mindez jórészt az 1976 előtti oktatási rendszer szervezetlenségének a következménye. most tíz- és százazreket kellene megfelelő szakmára átképezni,„.

mika spiljak a jugoszláviában sorra került sztrájkokról szólva közölte, hogy az ország mintegy 40 ezer vállalata közül az idén mintegy száznak a dolgozói szüntették be rövidebb-hosszabb időre a munkát. végül arról tájékoztatta az újságírókat, hogy jugoszláviában jelenleg 21 617 munkanélküli kap segélyt, ugyanis mindössze ennyien igazolták megnyugtató módon, hogy nem képesek munkát találni.

-. -

kk 44. irán - 1.

a-fo/um ml nt

1978. november 10./mti/

t e h e r á n , b e i r u t

karim szandzsabi, az ellenzéki nemzeti front vezetője pénteken párizsból visszaérkezett teheránba. a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy az ellenzék a válság megoldásában nem működik együtt a sahhal, vagy a mostani katonai kormánnyal és az országban folytatódnak a gazdasági életet megbénító sztrájkok.

„nem akarunk ideiglenes kormányt alakítani és nem veszünk részt semmilyen koalícióban, amíg követeléseinket nem fogadják el,„ - mondotta szandzsabi. a khomeini ajatollahal párizsban tartott megbeszéléseiről csak annyit közölt, hogy „egyetértésre jutottunk az iráni események értékelésében,„.

/folyt.köv./

- 37 -

16.35/um

16.35/um

kk 44. /iráni....folyt./um

pénteken több vidéki városban újabb rendszerellenes tüntetések voltak, az olajmezők központjában fekvő ahwazban, ezen kívül mashhadban és zanzanban. a teheráni egyetem vasárnapra tervezett megnyitását a katonai kormány bizonytalan időre elhalasztotta. /ap, ips, upi/

L o n d o n

a financial times című londoni napilap értesülése szerint „a politikai és gazdasági helyzet tisztázódásáig, a nagy európai bankok befagyasztották az iránnak szánt kölcsönöket. a lap hangoztatja, hogy ez súlyosbitja iránnak az olajbevételek kieséséből és a költségvetési deficitből eredő gondjait. a közép-keleti ország költségvetési hiánya az 1978-79-es pénzügyi évben várhatóan 17 milliárd dollár lesz. ebből, az eredeti elképzelések szerint, 3 milliárdot fedeztek volna külföldi kölcsönből. /afp, dpa/

-.-

kkk 45. afrikai hírek

b-wa/fe um csr nt

1978. november 10. /mti/

w a s h i n g t o n

az egyesült államok és nagy-britannia a rhodesiai rendezésben nem tekinthető pártatlan közvetítőnek, mivel mindig ian smith-nek, a salisburyi rezsim vezetőjének kedvezett - jelentette ki csütörtökön edgar tekere, a zimbabwe afrikai nemzeti unió /zanu/ főtitkára. sajtónyilatkozatában rámutatott arra, hogy az egyesült államok nem érdekelt zimbabwe /rhodesia/ valódi függetlenségének megteremtésében és a nyugati érdekeknek megfelelő megoldást szorgalmaz.

London és washington már nem tartja magát saját feltételéhez sem, miszerint egy rhodesiai békekonferencia összehívása csak a rezsim fegyveres erőinek, az ugynevezett biztonsági szolgálatnak lefegyverzése után történhet. tekere sérelmezte, hogy a két nyugati ország nem tett meg minden tőle telhetőt a rhodesia elleni embargó érvényesítéséért és nem gyakorolt kellő nyomást dél-afrikára a rhodesiába irányuló dél-afrikai szállítások leállításáért. utalt rá, hogy csaknem ezer amerikai zsoldos harcol smith fegyvereseinek oldalán. washington vajmi keveset tett a zsoldosok toborzásának megfékezéséért - szögezte le a zanu főtitkára, aki látogató körúton van az egyesült államokban. /ap/

/folyt.köv./

- 38 -

16.48/um

17³¹ lp

kk 45. /afrikai...folyt./um

p á r i z s :

miközben felix malloum, a csád köztársaság elnöke, franciaország „egyik legmegbízhatóbb afrikai szövetségese, a párizsi elysée palotában pénteken valéry giscard d'estaing francia államfővel folytatott megbeszélést egy munkaabéd keretében, a francia rádió hosszú szünet után ismét arról tudósított, hogy a csád köztársaságban harcok robbantak ki a kormány katonái és a felszabadító mozgalom fegyveresei között. az összeecsapások részletei nem ismeretesek. a upi emlékeztet rá, hogy nyár óta csádban szünetelt a fegyveres harc. felix malloum elnök ekkor nevezte ki miniszterelnökévé hissen habret, aki korábban a felszabadítási mozgalom egyik vezetője volt, de átállt a franciabarát kormányzat oldalára. pálfordulásától malloum elnök és nyugati szövetségese azt várta, hogy sikerül semlegesíteniük a frölinat, a csád nemzeti felszabadítási front tevékenységét. /upi/

n a i r o b i

az afrikai egységsszervezet soronkövetkező miniszteri tanácsülését a jövő év februárjában nairobiában, kenya fővárosában tartják meg - közölte a kenyai daily nation című lap. az ujság emlékeztet rá, hogy kenyában 1965 óta az egységsszervezet nem tartott tanácskozást. /taszsz/

-.-

kk 46. afp - provokáció - taszsz

ht/um ml nt m o s z k v a , 1978. november 10. /mti/

a taszsz hírügynökség írja:

„egyes nyugati tömegtájékoztatási eszközök az elmúlt napokban sorozatosan meghamisították a szovjetunióhoz az iráni eseményekkel kapcsolatos álláspontját. legutóbb például az afp egyik moszkvai keltezésű hírében - a hitelesség nagyobb látszata kedvéért - a pravdat jelölte meg értesülése forrásaként. az utalás azonban egyáltalán nem felelt meg a pravdában foglaltaknak, sőt elferdítette a cikkben kifejtett véleményyt. úgy tűnik, hogy a teljesen belső okokból kirobbant iráni eseményeket nyugaton egyesek nagyon szeretnék szovjetellenes mederbe terelni, és felhasználni arra, hogy minden eszközzel befeketítsék a szovjet-iráni kapcsolatok jószomszédi jellegét.

/folyt.köv./

- 39 -

16.53um

17³¹

kk 46. /afp -folyt./um

sajnálattal állapítható meg, hogy egyes iráni lapok készpénznek veszik a nekik tálalt híreket, jóllehet nagyon könnyen meggyőződhetnének az igazságról. ehhez azonban a pravdát kell elolvasni, nem pedig azt, amit az afp mond arról, hogy mit ír a pravda.,, /taszsz/

-.-

kk 48. magyar pártküldöttség

olt/um nt b u k a r e s t , 1978. november 10. /mti/

óvári miklósnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának vezetésével a román kommunista párt központi bizottságának meghívására november 9-10-én magyar pártküldöttség tett látogatást bukarestben. a delegáció tagjai voltak: gyenes andrás és havasi ferenc, az mszmp kb titkárai. a küldöttség tárgyalásokat folytatott az rkp kb dumitru popescu, az rkp kb politikai végrehajtó bizottságának tagja, a kb titkára által vezetett küldöttségével, amelynek tagjai voltak: iosif banc, az rkp kb politikai végrehajtó bizottságának tagja, a kb titkára és vasile musat, az rkp kb titkára.

a megbeszéléseken részt vett rajnai sándor, a magyar népköztársaság bukaresti és victor bolojan, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete.

a magyar küldöttséget fogadta nicolae ceausescu, az rkp főtitkára, a román szocialista köztársaság elnöke.

a két küldöttség áttekintette a magyar-román kapcsolatokat, különös tekintettel kádár jános és nicolae ceausescu 1977. évi debrecen-nagyváradai találkozásán létrejött megállapodások végrehajtásának helyzetére. egyetértettek abban, hogy újabb erőfeszítéseket tesznek azok mielőbbi valóraváltására a szocializmust építő két szomszéd nép javára. a tárgyalások őszinte, nyílt elvtársi, baráti légkörben zajlottak le és tükrözték azt a kölcsönös szándékot, hogy az mszmp és az rkp erősíti szolidaritását, továbbfejleszti internacionalista együttműködését a két ország és nép sokoldalú kapcsolatainak bővítése érdekében.

a magyar pártküldöttség hazaérkezett budapestre.

17.00/um

18⁴¹lp

- 40 -

kk 47. szadat - sajtónyilatkozat

b-gr/ve um csr nt i s m a i l i a , 1978. november 10./mti/

a washingtoni béketárgyalások jövője izrael kezében van és egyáltalán nem lennék meglepve, ha a tárgyalások megszakadnának - jelentette ki anvar szadat egyiptomi elnök külföldi újságíróknak pénteken, miután a sinai félszigeten lévő kantara mecsetében imát mondott a nagy bajram ünnep alkalmából.

a külföldi tudósítókknak adott nyilatkozata homlokegyenest ellenkezett a mohamedán ünnep alkalmából a hívők előtt elmondott beszédétől, amelyben meggyőződését fejezte ki, hogy izraellel megkötik a különbségét.

a tárgyalások felfüggesztésének kilátása nem az egyiptomi magatartás miatt merült fel - hangoztatta szadat, majd azt állította, hogy a békeszerződés elválaszthatatlan a megszállt területekre vonatkozó átfogó rendezéstől és ez az alapvető elvi kérdés nem lehet sem alku, sem kompromisszum tárgya. az egyiptomi elnök utalt rá, hogy mivel izrael ezt az álláspontot nem hajlandó elfogadni, a békeszerződés aláírása a camp david-i keretmegállapodásban kitűzött határidő, december 17-e utánra is eltolódhat. /reuter, ap/

-.-

kk 49. egyiptom - tudósítói

ky/um csr pk k a i r ó , 1978. november 10.

kereszty andrás, az mti tudósítója jelenti:

egyiptomban arra számítanak, hogy kompromisszumos formula teszi majd lehetővé az izraellel való békeszerződést. politikai körökben hangsúlyozzák, hogy az egyezmény „lényegében elkészült”, s ami hátravan, az annak a „kiegészítésnek”, a kidolgozásának, amely „kapcsolatot teremt a békeegyezmény és a másik camp david-i megállapodás, a megszállt területek jövőjére vonatkozó okmány között.

a kompromisszumos formula - hangsúlyozzák jól tájékozott körök - középuton lesz az egyiptom által követelt menetrend és az izraeli általános irányelvek között. egyiptom azt kívánja, hogy a békeszerződés megkötésekor izrael fogadjon el ütemtervet, amely nagy vonalakban vázolja a megszállt területekről való kivonulás rendjét. kairó ehhez már nem ragaszkodik.

/folyt.köv./

- 41 -

17.45/um

18⁴¹lp

kk 49. /egyiptom - ...1.folyt./um

a kompromisszum lehetőségére szadat elnök maga is utalt egyik nyilatkozatában. kairóban lehetségesnek tartják: a jövő hét elején carter elnök ismét személyesen beavatkozik a washingtoni tárgyalásokba, hogy meggyorsítsa a megállapodás létrejöttét.

a jövő héten - a pénteken kezdődött négynapos bajram ünnep után - andreotti olasz miniszterelnök a közel-keletre utazik. tripolit, kairót, bagdadot és ammant keresi fel. nem csupán az olasz-arab kapcsolatokról tárgyal majd, hanem tényfeltáró missziót is végez a közös piac államai számára. andreotti meg akarja hallgatni a camp david-i egyezményről kapcsolatos arab véleményeket - írta pénteken a progrès egyiptien című kairói napilap. az út időzítése és a meglátogatandó fővárosok kiválasztása azt jelzi, hogy a közös piac államai fokozott érdeklődést tanúsítanak a közel-keleti fejlemények iránt.

a négynapos ünnep után - amelyet az arab világban hagyományos módon ülnek meg - egyiptomban lényeges változásokra kerül sor a kormányzóságokban - jelentette be szoliman metvalli államminiszter pénteken közölt interjújában. megnő a kormányzók hatásköre, a kormányzóságokra ruházzák át mindazokat a feladatokat, amelyeket eddig a helyi közigazgatással foglalkozó /most megszüntetett/ minisztérium látott el. a kormányzóságok élén egész sor változás lesz. szadat nemrég alakított nemzeti demokrata pártjának tagjai kerülnek majd a kormányzó székbe. a változások a kormányzóságok élén - a kormányátalakítás, számos vezető politikus menesztése, a hadügy- és a belügyminisztérium átszervezése után - szintén a korábbtól eltérő egyiptomi politikai struktúra létrehozását szolgálják. ide tartozik, hogy a parlament legközelebbi ülésén módosítják az alkotmányt, és törlik belőle a megszünt arab szocialista unióra vonatkozó részeket.

--

- 42 -

17.50/um

18⁴³ lp

kk 50. e m b a r g ó 19.00 óráig!

chilei szolidaritási értekezlet

leh/mh um pk m a d r i d , 1978. november 10.

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

pénteken délután ismét teljes ülésen folytatta munkáját a chilével való szolidaritás világkonferenciája, amely csütörtökön nyílt meg a spanyol fővárosban.

az ülésen felszólalt a magyar küldöttség vezetője, dr. szentistványi gyuláné, az mszmp kb tagja, a hazafias népfront országos tanácsának titkára.

- a hazafias népfront nevében, amelyben hazánk népének minden rétege képviselve van, elítéljük a törvénytelen chilei katonai junta népellenes politikáját, és szolidaritásunkról, segítségünkről biztosítjuk a junta ellen küzdő chilei népet - mondotta. - a magyar közvélemény kezdettől fogva együttérzett a chilei nép harcával, s ezért is bontakozott ki széles körű szolidaritási mozgalom országunkban. a fasiszta puccs óta eltelt öt esztendő alatt bebizonyosodott, hogy a reakció csak átmeneti győzelmet aratott chilében. a nemzetközi szolidaritás nagyon sokat tehet azért, hogy a chilei nép történelmének ez a fájdalmas időszaka végetérjen.

- a magyar közvélemény követeli a terror azonnali megszüntetését, az eltűntnek nyilvánított 2500 hazafi haladéktalan szabadonbocsátását, a koncentrációs táborok felszámolását, a rendkívüli állapot megszüntetését, a dina titkosrendőrség utódjának, a cni-nek a feloszlátását, a politikai pártok, szakszervezetek, ifjúsági és diákszervezetek jogainak helyreállítását, a száműzöttek szabad hazatérését anélkül, hogy bármilyen megtorlásnak lennének kitéve - hangsúlyozta a magyar küldött.

--

kk 53. török szenátus - rendkívüli ülészak

tj/um hf pk s z ó f i a , 1978. november 10. /mti/

a török szenátus rendkívüli ülészakon vitatja meg a terrorizmus kérdéseit. a több napja folyó vitán ihsan sabri caglayangil volt külügyminiszter drámai hangú beszédben jelentette ki, hogy törökország jelenleg a „városi partizánháború”, szakaszát éli át, s ha nem történik gyökeres fordulat, akkor az események olyan jelleget ölthetnek, mint iránban.

/folyt.köv./

- 43 -

18.03/um

18⁵³ lp

kk 53. /török szenátus -...folyt./um

a volt külügyminiszter hangsúlyozta, hogy pártja /az igazság párt/ a „szakadár áramlatok”, elleni harcban hajlandó együttműködni a kormánnyal.

a szenátus rendkívüli ülészakát máskülönben a kormányzó köztársasági néppárt és az ellenzékben lévő jobboldali pártok egyre hevesebbé váló vitája jellemzi. az országszerte mind jobban elburjánzó terrorizmusért ecevit miniszterelnök a korábban hatalmon lévő igazság párt vezetőit teszi felelőssé, míg a jobboldali pártok, különösen a nemzeti mozgalom párt vezetői a felelősséget a kormánnyra és személy szerint a miniszterelnökre hárítják. /temesi/

--

kk 54. magyar képzőművészeti kiállítások prágában

sn/um br pk p r á g a , 1978. november 10. /mti/

a fiatalok népművészeti stúdiója elnevezésű budapesti művészközösség alkotásaiból kiállítás nyílt pénteken prágában, a magyar kulturális központban. a három hétig tartó tárlaton a kiesz és a népművelési intézet támogatásával öt éve tevékenykedő művészcsoporthoz 30 tagjának csaknem 60 műve látható: textilmunkák, kerámiák, falfaragások, valamint bőr-, vessző-, gyékény- és lószőr-fonással készült népi ihletésű használati- és dísz tárgyak. az ifjú művészek most először szerepelnek alkotásaikkal külföldön.

ugyancsak pénteken kezdődött meg a prágai nemzeti galéria belvárosi helyiségeiben a budapesti szépművészeti múzeum anyagából összeállított kiállítás, amely az európai rajzművészet kiemelkedő xix-xx. századi alkotásait mutatja be. e tárlat a két múzeum hagyományos kiállítás-cseréinek sok éve tartó sorozatába illeszkedik, közvetlenül pedig a nemrég budapesten hasonló anyaggal rendezett csehszlovák grafikai kiállítás viszonzása. a budapesti gyűjtemény darabjait - közöttük cézanne, daumier, manet, renoir, van gogh és más klasszikus mesterek műveit - a csehszlovák közönség az év végéig tekintheti meg prágában. /sebestyén/

--

- 44 -

18.08/um

18.08/ly

kk 52. kazinczy-napok kassán

sn/um br pk p r á g a , 1978. november 10. /mti/

pénteken kassán megkezdődtek a szlovákiai magyar nemzetiségű lakosság nyelvvelései rendezvényei, a „kazinczy-napok”, ezúttal már kilencedik alkalommal rendezik ezt az eseményt a szlovákiai nagyvárosban, ahol kazinczy ferenc a magyar nyelvújítás nagy kezdeményezője, a xviii. és xix. század fordulóján több évig tevékenykedett. a kazinczy-napokon szlovákiai magyar pedagógusok, újságírók, lektorok és művelődésügyi dolgozók vitatják meg nyelvészeti tudósokkal - közöttük magyarországról meghívott nyelvvelései szakértőkkel - az anyanyelvi műveltség és nyelvhasználat időszerű kérdéseit.

a pénteken megnyílt nyelvészeti szeminárium, amelyen jelen volt rácz olivér, a csehszlovákiai magyarok társadalmi és kulturális szövetsége/ alelnöke is, a magyar nyelvfejlődés új jelenségeit tekintette át. /sebestyén/

--

kk 56. amerikai időközi választások - módosított végeredmény

b-ág/um sj pk w a s h i n g t o n , 1978. november 10. /mti/

az egyesült államokban kedden megtartott kongresszusi és kormányzóválasztásokról csütörtökön közzétett eredményeket pénteken - egyetlen számadatban - módosították: míg a szenátusban és a kormányzó posztokon a demokraták és a republikánusok által megszerzett helyek aránya változatlan, a képviselőház 435 mandátumából a republikánusoknak nem 158, hanem eggyel több, 159 hely jutott. a demokratáknak így a választások előtti arányhoz viszonyítva 12-vel kevesebb képviselőjük van a törvényhozás alsóházában. /afp/

--

kk 57. bagdadi csucs - újabb értékelések

b-rg/um sj pk d a m a s z k u s z , b e i r u t , t u n i s z
1978. november 10. /mti/

a múlt héten véget ért bagdadi csucsértekezletről újabb állásfoglalások váltak ismeretessé.

a szíriai politikai pártokat tömörítő nemzeti haladó front a bagdadi tanácskozást fordulópontnak nevezi az arab nemzeti célok eléréséért folytatott harcban. - ez a fordulat az egység és a szolidaritás megerősítését szolgálta. a bagdadi csucs bebizonyította, hogy a jelenlegi, kapituláns politikát folytató, izraellel különbékére törekvő egyiptomi vezetés egyiptomban és az egész arab világban teljesen elszigetelődött - olvasható a nyilatkozatban.

/folyt.köv./

- 45 -

18.20/um

18.20/ly

kk 57. /bagdadi...folyt./um

mint a dokumentum leszögezi, az arabok a leghatározottabban elvetik a camp davidben aláírt megállapodásokat, és folytatják harcukat az igazságos közel-keleti rendezés érdekében.

beirutban a libanoni haladó nemzeti mozgalom központi politikai tanácsa nagyra értékelte a tanácskozás eredményeit. Kiemelte, hogy a résztvevők egyhangulag határozott támogatásukról biztosították a palesztinai felszabadítási szervezetet, mint a palesztinai arab nép egyetlen törvényes képviselőjét, és hogy támogatták a libanoni béke helyreállítását szorgalmazó beiruti konferencia határozatait. a beiruti dokumentum szintén elítélte az egyiptomi vezetés különbségére törekvő politikáját.

mohamed fituri tunéziai külügyminiszter nyilatkozatában megállapította, hogy a bagdadi értekezleten résztvevő arab vezetők a közel-keleti válság érdemi és végleges rendezése mellett foglaltak állást. újlag hangsúlyozták annak szükségességét, hogy fokozzák a palesztin nép harcához nyújtott anyagi és erkölcsi támogatást. /taszsz/

-. -

kk 58. török-amerikai tárgyalások

tj/um pk s z ó f i a , 1978. november 10. /mti/

két amerikai küldöttség is tárgyalta ankarában a héten a török-amerikai katonai együttműködés felújításának lehetőségeiről. a tárgyalások, amelyek az amerikai fegyverszállítási embargó feloldásának következtében váltak lehetővé, ankarára számára nem hozták meg a kívánt eredményt.

nem sok konkrétumot tartalmaz az a közlemény, amelyet a pentagon küldöttségének törökországi látogatásáról adtak ki. a delegáció, amely több hadiüzemet meglátogatott, javasolta a török hadügyminisztériumnak: a török és az amerikai hadsereg vezetői írjanak alá közös memorandumot arról, hogy az egyesült államok megvásárolja a török hadiüzemek termékeinek egy részét. az előzetes török várakozásokkal ellentétben a közlemény nem említi, hogy az egyesült államok segítséget szándékozna nyújtani a török hadiipar fejlesztéséhez. a tárgyalások legfőbb célja - legalábbis az ankarai által előzetesen kiszivárogtatott félhivatalos információk szerint - éppen a török-amerikai közös hadiipar létrehozása lett volna. megfigyelők szerint a kérdésben az amerikai küldöttség tartózkodó álláspontja miatt nem történt haladás. az egyesült államok - valószínűleg a ciprusi kérdés holtpontja miatt - egyelőre nem látja elérkezettnek az időt arra, hogy konkrét megállapodásokkal tulságosan eikötelezze magát törökország mellett.

/folyt.köv./

- 46 -

18.26/um

19²²lp

kk 58. /török-amerikai...folyt./um

ezt a feltételezést támasztja alá egy másik amerikai küldöttség ankarai látogatásának eddigi visszhangja is. ez a delegáció lucy wilson benson külügyminiszter-helyettes vezetésével kedd óta tartózkodik a török fővárosban, s küldetésének célja felderíteni: milyen feltételek mellett hajlandó ankarai egy új kétoldalú védelmi szerződés aláírására. a delegáció meglátogatott több törökországi amerikai támaszpontot, tárgyalta bülent ecevit miniszterelnökkel és hassan esat isik hadügyminiszterrel.

a megbeszélésekről kiadott szűkszavú hivatalos tájékoztatókból megfigyelők arra következtetnek, hogy a tárgyalásokon komoly nehézségek merültek fel. ezek oka valószínűleg abban keresendő, hogy washington elutasít több lényeges török feltevélt, nem utolsósorban a fegyverszállítások növelését. /temesi/

-. -

kk 51. vietnami-indiai kapcsolatok

a-ht/bu um br pk h a n o i , 1978. november 10. /mti/

a vietnami szocialista köztársaság nemzetgyűlése állandó bizottságának vezetői találkoztak az indiai-vietnami baráti társaság küldöttségével, amely mahdu limaje, az indiai dzsannata párt főtitkára vezetésével tartózkodik hanoiban.

truong chinh, az állandó bizottság elnöke, a megbeszélés alkalmával megköszönte az indiai kormány és népnek azt a támogatást, amelyben vietnam függetlenségi és szabadságharcát részesítette. reményét fejezte ki, hogy vietnam és indiai barátsága és együttműködése tovább fejlődik a két ország népének javára az ázsiai és az egyetemes béke érdekeinek megfelelően.

mahdu limaje válaszában hangoztatta: a vietnami nép bizonyosságot tett arról, hogy nincs a világnak olyan erős állama, amely ráerőszakolhatná akaratát a szabadságáért küzdő nemzetre. a vietnami példa - fűzte hozzá - mindig lelkesíteni fogja a világ népeit. az indiai küldöttség vezetője kijelentette, hogy az országok közötti kapcsolatoknak az egyenjogúság, a szuverenitás és a területi sérthetlenség tiszteletben tartásának, valamint a belügyekbe való be nem avatkozásnak az elveire kell épülniük. hangsúlyozta, hogy a gyarmati rendszer elleni közös harc tette lehetővé az indiai-vietnami kapcsolatok erősödését. /taszsz/

-. -
- 47 -

18.44/um

19²²lp

kk 55. spanyolország - terrorizmus

b-ku/jp um sj pk m a d r i d , 1978. november 10. /mti/

a spanyolországi baszkföldön, san sebastian közelében ismeretlen tettesek nyilvánvaló politikai szándékkal a nyílt utcán lelőtték egy munkást. október eleje óta ez volt spanyolországban a 18. politikai gyilkosság.

pénteken madridban egy autóból lövéseket adtak le a spanyol televízió székházára. ugyancsak madridban terroristák gyújtópalackot dobtak a munkásbizottságok fővárosi központjának épületére. tűz ütött ki, amely jelentős anyagi károkat okozott.

több politikai párt és szervezet pénteken este madridban közös tüntetést szervez tiltakozásul a politikai terrorizmus elburjánzása ellen. a rendőrség óvta a szélsőbaloldali és szélsőjobboldali csoportokat attól, hogy provokálják a felvonulás résztvevőit. /adn, afp, efe, ap/

--

kk 59. két palesztin vonatkozású hír

b-rg/um sj pk 1978. november 10. /mti/

d z s i d a

jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet szaud-arábiai látogatáson lévő vezetője, találkozott szaud al-fejszal herceggel, szaud-arábiai külügyminiszterrel. a pfsz vb elnöke csütörtökön a mekkai zarándokok tömegei előtt mondott beszédében a felszabadító harc támogatására, a harc fokozására szólított fel. /spa/

b e i r u t

merényletet kíséreltek meg pénteken libanonban egy magas rangú palesztin vezető, az el fatah katonai szárnyának irányítója: khalil al-vazir /fedőnevének abu dzsihad/ ellen - közölték a wafa hírgyűjtőnek beiruti irodájában. abu dzsihad egy dél-libanoni országúton haladt autóján, amikor a közvetlen közelében pokolgép robbant. sérülés nem történt, mindössze a gépkocsiban támadt kár. /afp, upi, reuter/

--

- 48 -

18.55/um

19²³ Ep

kk 60. ndk-nszk tárgyalások befejezése

ko/um pk b e r l i n , 1978. november 10.

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

berlinben hivatalosan bejelentették, hogy kurt nier, az ndk külügyminiszter-helyettese és günter gaus, az nszk állandó ndk-beli képviselőjének vezetője pénteken az ndk külügyminisztériumában eredményesen befejezte azokat a tárgyalásokat, amelyeket júniusban kezdtek el a két német államot közösen érdeklő kérdésekről.

az ndk-ban kiadott közlemény szerint a tárgyalásokon megegyezésre jutottak közlekedési vonatkozású és egyéb kérdésekről, s a megállapodásokat most végleges jóváhagyásra a német demokratikus köztársaság illetve a német szövetségi köztársaság kormánya elé terjesztik. a megállapodások aláírásának időpontját még nem állapították meg.

a most véget ért megbeszélésorozat nyitányaként június közepén erich honecker, az nszép főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke fogadta berlinben günter gaust. ezt követően helmut schmidt nszk szövetségi kancellár és dr. michael kohl nagykövet, az ndk akkori állandó nszk-beli képviselője találkozott bomban. az nszk és az ndk között rendszeresen folynak különböző jellegű megbeszélések és tárgyalások, a most lezárt tárgyalások politikai kérdések mellett elsősorban gyakorlati jellegű témákat öleltek fel.

a szerkesztőségek tájékoztatására!!

günter gaus a kurt nierrel lezajlott pénteki megbeszélés után közölte, hogy a megállapodások a nyugat-berlini tranzitforgalom szempontjából is jelentős berlin-hamburgi autópálya építésére, a nyugat-berlin viziösszeköttetése számára fontos teltow-csatorna megnyitására, és a két német állam közötti nem kereskedelmi jellegű pénzáttalások megkönnyítésére vonatkoznak. megerősítette, hogy ez az eddigi legnagyobb pénzügyi kihatású megállapodás az ndk és az nszk között. gaus nem volt hajlandó információkat adni a megállapodások aláírásának időpontjáról, berlini nyugatnémet források azonban valószínűleg azt hangoztatják, hogy az egyezményeket november 16-án, jövő csütörtökön írják alá berlinben, az ndk külügyminisztériumában.

--

- 49 -

19.00/um

19⁴³ Ep

kk 62. pozsgay - szlovákia

sn/um pk p r á g a , 1978. november 10. /mti/

az ötnapos baráti munkalátogatáson csehszlovákiában tartózkodó pozsgay imre kulturális miniszter pénteken megkezdte háromnapos pozsonyi programját.

a minisztert a szlovák fővárosban fogadta ludovit pezlár, a szlovák kp központi bizottsága elnökségének tagja, a kb titkára. szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésükön áttekintették azokat az eredményeket, amelyek a két ország kulturális életében a legutóbbi pártkongresszus határozatainak végrehajtása során születtek. pozsgay imre látogatást tett frantisek hagaránál, a szlovák nemzeti tanács elnökhelyettesénél is.

a nap folyamán a magyar kulturális miniszter megkezdte tárgyalásait miroslov válekkal, a szlovák kp kb elnökségének tagjával, szlovákia kulturális miniszterével. értékelték a csehszlovák-magyar kulturális együttműködés eddigi fejlődését, tájékoztatták egymást országaik jelenlegi kulturális életéről, majd eszmecserét folytattak arról, hogyan lehetne tovább mélyíteni és új formákkal gazdagítani az együttműködést az 1979-80-as időszakban.

pozsgay imre pénteki találkozóin magyar részről ott voltak tatali józsef pozsonyi főkonzul is. /sebestyén/

-.-

kk 61. cgil - főtanács állásfoglalása

b-wa/jp um sj pk r ó m a , 1978. november 10. /mti/

róma közelében csütörtökön megnyílt az olasz általános szakszervezeti szövetség /cgil/ főtanácsának ülészsaka. luciano lama, a cgil főtitkára, a tanácskozáson mondott beszédében leszögezte, hogy az olasz szakszervezetek továbbra is a teljes foglalkoztatottság biztosítására, a beruházások növelésére és az elmaradott területek gazdasági fejlesztésére törekuszenek.

felszólalásában lama elítélte több szakszervezeti csoportosulást, amelyek hajlanak követeléseik korlátozására: az új kollektív szerződések megkötésekor csak a béremelést akarják kivívni, s nem tartják szem előtt a foglalkoztatottságra és a fejlesztésre vonatkozó szakszervezeti programot.

/folyt.köv./

- 50 -

19.08/um

1995lp

kk 61. /cgil -...folyt./um

a főtitkár rámutatott arra, hogy az olasz szakszervezetek nem kívánnak kormányválságot kirobbantani, de bírálta giulio andreotti miniszterelnök egypárti kormányának gazdaságpolitikáját. - ha a kormány képtelen megoldani az ország előtt álló problémákat, kötelessége lemondani - hangsúlyozta lama. /taszsz/

-.-

kk 63. szovjet vezetők üdvözlője

a-gó/um br pk m o s z k v a , 1978. november 10. /mti/

leonyid brezsnyev és alekszej koszigin üdvözlő táviratot küldött agostinho netonak, az mpla-munkapárt elnökének, köztestársasági elnöknek és lopo do nascimento miniszterelnöknek az angolai népi köztársaság kikiáltásának 3. évfordulója alkalmából.

a szovjet vezetők táviratukban elégedetten állapították meg, hogy a két ország és a két párt közötti szolidaritás és a sokoldalú kapcsolatok a közös bizalom és tisztelet, az egyenjogúság és az egymás belügyeibe való be nem avatkozás szellemében fejlődnek és erősödnek. ehhez biztos alapul szolgál a szovjet-angolai barátsági és együttműködési szerződés - hangsúlyozza a távirat.

leonyid brezsnyev és alekszej koszigin annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a szovjetunió és angola, az szkp és az mpla-munkapárt között egyre erősödő barátság és együttműködés a két nép, a béke és a haladás érdekeinek megfelelően fejlődik tovább. /taszsz/

-.-

kk 64. angola: bombamerénylet

a-to/um br pk l u a n d a , 1978. november 10. /mti/

bombamerényletet követtek el pénteken a dél-afrikai fajüldöző rezsim által angolába átdobott terroristák huambónak, az ország második legnagyobb városának piacán. a merénylet következtében 27 ember életét veszítette, 67-en súlyosan megsebesültek -, jelentette be rádióközleményben rodrigues joao lopes, az országos nyomozási és biztonsági igazgatóság /disa/ igazgatója.

/folyt.köv./

- 51 -

19.14/um

1995lp

kk 64. /angola...folyt./um

a rádióközlemény szerint a közelmúltban huambo tartományban elkövetett hasonló merényletnek 16 halálos áldozata volt, 56 személy pedig súlyos sérüléseket szenvedett.

az angolai biztonsági erők az összesen mintegy 300 főnyi felfegyverzett terrorista különítmény egy részét már elfogták. a pretoriai fajúldozó rezsim szabotázs-cselekmények és terrorakciók végrehajtására csempészte be őket az országba. az elfogott terroristákat rövidesen bíróság elé állítják.
/adn/

--

kk 65. kiegészítés mai kk 60.sz. hírünkhöz /ndk-nszk/

ko/um pk b e r l i n , 1978. november 10. /mti/

a két német állam között az elmúlt hónapokban megvitatott témák közül néhányának a megtárgyalását az ndk és az nszk - berlin kezdeményezésére - már 1974 decemberében előirányozta. az ndk az nszk-hoz intézett jegyzék formájában fogalmazta meg akkor megállapodási készségét. a négy évvel ezelőtt felvetett problémák közé tartozott - s erre 1978-ban visszatértek - a nyugat-berlin és az nszk közötti tranzitforgalom számára is felhasználandó autopálya építése az ndk területén, az nszk megfelelő anyagi hozzájárulásával.

pénteken az ndk külügyminisztériumában a német demokratikus köztársaság kormánya és a nyugat-berlini szenátus megbi-zottja is megbeszélést tartott az ndk-t és nyugat-berlint egyaránt érdeklő kérdésekről. /kocsis/

--

kk 66. czinege

pk/jp um pk m a p u t o , 1978. november 8. /mti/

czinege lajos hadseregtábornok, a magyar népköztársaság honvédelmi minisztere, pénteken baráti látogatásra a mozambiki fővárosba, maputóba érkezett. mint hírügynökségek jelentik, megérkezése után czinege lajost fogadta armando guebuza, a frelimo politikai bizottságának tagja.

--
- 52 -

20.18/um

20^{sz}lp

kk 67. rövid hírek

olt-rg/um pk

1978. november 10./mti/

b u k a r e s t : ceausescu

bukarestben bejelentették, hogy nicolae ceausescu, a román kommunista párt főtitkára, köztársasági elnök, a hónap folyamán hivatalos baráti látogatásra jugoszláviába utazik. a román államfőt joszip broz tito, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnöke, a jugoszláv kommunisták szövetségének elnöke hívta meg. /mti/

t o k i ó : brown

harold brown amerikai hadügyminiszter befejezte kétnapos japáni látogatását és pénteken hazautazott tokióból. brown előzőleg szöulban is látogatást tett. /reuter, afp/

--

kk 68. ian smithék ünnepe

ku/mh um sj pk s a l i s b u r y , 1978. november 10. /mti/

ian smith rhodesiai miniszterelnök és a fehértelepesek pénteken ünnepelték meg a 13. évfordulóját annak, hogy egyoldaluan kikiáltották az ország függetlenségét, szakítva a brit koronával. salisburyben a szokásokhoz híven megrendezett „országos függetlenségi bál,-on a fajúldozók vezére, ian smith és felesége nyitotta meg a táncot. a jelenlegi rhodesiai helyzet szakértői szerint nem lehetetlen, hogy ez volt a smith házaspár utolsó keringője salisburyben.

hírek szerint az ian smith-szel ez év elején lepaktált helyi afrikai vezetők távolmaradtak az ünneptől. köztudott, hogy az utóbbi napokban az ugynevezett belső megállapodás révén létrejött végrehajtó tanács tagjai, ian smith és három afrikai vezető között - immár nem először - nézeteltérések támadtak a rhodesiai „rendezés,, eredeti forgatókönyvének módosításával kapcsolatban.

rhodesiában, amelynek tizenhárom évvel ezelőtt kinyilvánított „függetlenségét,, a világ egyetlen országa sem ismer-te el, éppen az ünnep napján terjesztették ki a statáriumot az ország kilenc újabb körzetére. szeptember óta a salisbury-i vezetés az ország északkeleti területén, amelyet hadműveleti térségnek tekint, a statárium fokozatos kiterjesztésével ad szabad kezét a hadseregnek, hogy még rövidebb uton leszámol-hasson a zimbabwei gerillákkal és az őket támogató lakosokkal. a helyi katonai parancsnokok nagy lelkesedéssel fogadták a rendelkezéseket, amelyek - mint mondták - lehetővé teszik a „tulságosan hosszadalmas bírósági tárgyalások elkerülését,,. /upi alapján/

--
- 53 -

20.33/um

20^{sz}lp

kk 69. libanon

b-rg/um sj pk b e i r u t , 1978. november 10. /mti/

magas szintű találkozó zajlott le - rövid idő leforgása alatt immár másodszor - palesztin illetve libanoni jobboldali politikusok között pénteken beirutban. a palesztinai felszabadítási szervezet vezetője, jasszer arafat tanácsadójaként számontartott haszib szabbagh és a palesztin tanulmányok intézetének igazgatója, valid khalidi külön-külön tanácskozott a jobboldalt tömörítő libanoni front elnökével, camille chamounnal - aki egyben a nemzeti liberális párt vezetője is - és pierre gemajellel, a szintén jobboldali falangista párt vezérével.

a jobboldali vezető, chamoun, a találkozó után elmondta, hogy a kétoldali kapcsolatokról, a palesztinok és a libanoni keresztények együttéléséről volt közöttük szó. mint közölte, abban egyetértettek, hogy egyik fél sem kívánja a palesztinok állandó libanoni letelepedését. chamoun hozzátette, hogy a jobboldal nem ellenzi az ideiglenes palesztin jelenlétet libanonban.

a hírügynökségek emlékeztetnek arra, hogy szeptemberben már sor került egy magas szintű palesztin-libanoni jobboldali kapcsolatfelvételre: akkor szalah khalaf, a legnagyobb palesztin szervezet, az el fatah második embere folytatott - utólag „gyümölcsözőnek”, minősített - megbeszélést amin gemajel jobboldali politikussal, a falangista pártvezér fiával. /afp, upi/

-. -

kk 70. nicaragua - újabb behatolás costa ricába

br/um pk s a n j o s é , 1978. november 10. /mti/

a nicaraguai nemzeti gárda csapatai csütörtökön éjszaka behatoltak costa rica területére, s a reggeli órákig hadműveleteket folytattak az ország területén tartózkodó nicaraguai gerilla-erők ellen -, jelentette be pénteken costa rica kormánya.

juan josé echeverria közbiztonsági miniszter szerint a nemzeti gárda azzal az ürüggyel lépte át a határt, hogy costa rica-i területen tartózkodó gerillák állítólag foglyul ejtettek hat nicaraguai katonát. /reuter/

-. -

- 54 -

20.42/um

21.11

kk 71. ribicoff - moszkvai televízió

ki/um pk m o s z k v a , 1978. november 10.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

abraham ribicoff amerikai szenátor a moszkvai televízió számára adott nyilatkozatában kijelentette: az amerikai szenátus - amelynek fontos szerepe van az egyesült államok külpolitikájának meghatározásában - jobb kapcsolatot akar teremteni a szovjet törvényhozással, hogy ezen keresztül elősegíthessék közös erőfeszítéseikkel a két állam közötti vitás kérdések megoldását. az amerikai szenátor ezek közé sorolta a hadászati támadófegyverek korlátozásáról szóló szovjet-amerikai szerződés tervezetét is, és elmondotta: bár a két ország megközelítése még egyes vonatkozásokban eltérő, feltétlenül szükség van a kölcsönösen elfogadható megoldás kidolgozására. a szenátor annak a reményének adott kifejezést, hogy a szenátusi küldöttség látogatása a szovjetunióban ezen a téren is haladást eredményez.

ribicoff vezetésével a szenátus küldöttsége szombaton érkezik a szovjetunióba, egyhetes látogatásra, hogy viszonzza a szovjetunió legfelsőbb tanácsa borisz ponomarev vezette delegációjának látogatását. az amerikai delegáció a hét végét leningrádban tölti, majd a belorusz szszk fővárosába, minszkbe látogat, s onnan utazik moszkvába. a szovjet fővárosban megbeszélést folytatnak majd a legfelsőbb tanács képviselőivel, a tanács külügyi bizottságának tagjaival és más szovjet személyiségekkel.

a szovjet parlamenti küldöttség amerikai utazását jelentős eseménynek ítélték meg moszkvában. a látogatás elősegítette jónéhány kérdésben az álláspontok tisztázását, akkor, amikor a szovjet-amerikai kapcsolatokban jelentős nehézségek mutatkoztak. a legfelsőbb tanács elnökségének ülésén ez év februárjában leonyid brezsnyev - a szovjet-amerikai kapcsolatok útjában álló akadályokról szólva - megállapította: a tanács küldöttségének látogatása elősegítette a kapcsolatok fejlesztését. „a szovjet-amerikai kapcsolatokban olyan korszak következett be, amikor új erőfeszítéseket kell tenni azért, hogy e kapcsolatoknak lendületet, konstruktívabb jelleget tudjunk adni, - hangoztatta akkor a legfelsőbb tanács elnökségének elnöke, rámutatva: ebben a szovjetunió legfelsőbb tanácsának és az egyesült államok kongresszusának is szerepe lehet.

-. -

- 55 -

20.50/um

21.11

kk 72. egyiptom-izrael

b-hf/um sj pk t o r o n t o , w a s h i n g t o n ,
t e l a v i v , 1978. november 10./mti/

menahem begin izraeli kormányfő pénteken torontóban tartott sajtóértekezletén bejelentette, hogy a washingtoni tárgyalásokon felmerült új problémák megvitatása érdekében még aznapra washingtonból kanadába rendelte mose dajan izraeli külügyminisztert és ezer weizman hadügyminisztert. jelezte azt is, hogy e problémák alaposabb megvizsgálására a jövő héten jeruzsálemben rendkívüli minisztertanácsot hívnak össze, amelyen szintén jelen lesz a washingtonban tárgyaló izraeli delegáció két vezetője.

a camp davidben aláírt két keretmegállapodás összekapcsolása körül kialakult vitáról szólva a miniszterelnök úgy vélekedett, hogy a nézeteltéréseket nem lehet válságnak minősíteni. ugyanakkor igyekezett olyan benyomást kelteni, mint-ha izrael továbbra is eredeti álláspontjához ragaszkodna, szemben egyiptommal, amely - begin utalásai szerint - most hirtelen egymástól függővé akarja tenni a két párhuzamos ügyet.

az izraeli kormányfő nagy lendülettel bizonygatta, hogy egy esetleges egyiptomi-izraeli különbéké gondolata teljes mértékben idegen tőle, sőt - állította - „mi ezt sosem kértük, és nem is fogjuk kérni... ha azonban a többi felek - szíria és jordánia - nem csatlakoznak, „ez semmiképpen nem kisebbíti elkötelezettségünket... a camp david-i megállapodások második részének, tudniillik a jordán folyó nyugati partján és a gaza-övezetben lakó palesztinai arabok autonómiájáról szóló megállapodást célzó tárgyalásoknak, ezután kell következnük - hangoztatta begin.

a miniszterelnök körmondfont magyarázkodásaival egyidőben jigael jadin izraeli miniszterelnök-helyettes tel avivban „tisztá vizet öntött a pohárba,„ kijelentvén, hogy izrael azért utasítja el az egyiptomi-izraeli békeszerződés és a palesztinai arabok jövőjéről intézkedni hivatott megállapodás összefüggésének írásba foglalását, mert ez a jövőben törvényes alapot szolgáltatna egyiptom számára a kétoldalu megállapodás felmondására. „ragaszkodunk ahhoz, hogy az egyiptommal kötendő szerződést semmilyen körülmények között ne lehessen érvényteleníteni, ha esetleg a judea és samária /értsd: ciszjordánia/ autonómiájával, vagy jövőjével kapcsolatos tárgyalások nehézségbe ütköznenek, vagy összeomlanának a következő öt év folyamán,„ - szögezte le egyértelműen jadin.

/folyt.köv./

- 56 -

20.56/um

21.12.81

kk 72. /egyiptom-...folyt./um

az egyiptomi-izraeli béketárgyalások színhelyén, washingtonban, pénteken délután bejelentették, hogy dajan és weizman még pénteken este visszatér torontóból washingtonba, miután tájékoztatta begin miniszterelnököt arról, milyen megfogalmazást javasol egyiptom a tervezett békeszerződés előszavába. /upi, ap, reuter, afp/

--

kk 73. bonn - sajtóértekezlet

a-te/um br pk b o n n , 1978. november 10./mti/

sajtóértekezletet tartottak pénteken bonnban abból az alkalomból, hogy szombaton ugyanitt megnyílik a német szövetségi köztársaság és a dél-afrikai köztársaság nukleáris együttműködése elleni nemzetközi kongresszus. a nemzetközi kongresszus célja, hogy felhívja a bel- és külföldi közvélemény figyelmét az nszk és a dél-afrikai köztársaság nukleáris, katonai és politikai együttműködésére. peter wahl, az nszk antiimperialista szolidaritási bizottsága titkárságának /ask/ képviselője ezzel kapcsolatban kijelentette: ez annál is szükségesebb, mivel az nszk kormánya mindent elkövet annak érdekében, hogy „csökkentse a számára kellemetlen esemény jelentőségét,„.

a sajtóértekezleten neo mnumzane, az afrikai nemzeti kongresszus /anc/ képviselője aláhuzta: az nszk tetemes részt vállal a nyugati bankok és vállalatok által a fajüldöző dél-afrikai rezsimnek nyújtott támogatásból. dr. wolff seisler, az nszk apartheid ellenes mozgalmanak képviselője, rámutatott: a nukleáris hasadóanyagok szállítása értékben elérte a 860 millió márkát. ilyen és ehhez hasonló más üzletek révén az nszk a fajüldöző dél-afrika elsőszámu kereskedelmi partnerévé lépett elő. /adn, taszzs/

--

- 57 -

21.03/um

21.12.81

kk. 74. zaire-konferencia

pd/rj pk b r ü s s z e l , 1978. november 10.

polgár dénes, az mti tudósítója jelenti:

pénteken a késő esti órákban véget ért a zaire megsegítésével foglalkozó kétnapos brüsszeli konferencia, amelyen tizenegy ország képviselői vettek részt.

a múlt év júniusában megrendezett első zaire-konferencián a résztvevők csupán „gyorssegélyt”, szavaztak meg zaire-nak. az akkor megszavazott, mintegy 90 millió dollár értékű gyorssegélynek csak körülbelül egyharmada került folyósításra, s ezt elsősorban belgium adta.

a megfigyelők azt várták, hogy a most befejeződött konferencián konkrét lépéseket tesznek a rendkívül súlyos helyzetben lévő zaire-i gazdaság megsegítésére. nem ez történt: a konferencia befejezése után az elnöklő ernemann belga nagykövet kijelentette, hogy az egész ügyet átadták a nemzetközi valutaalapnak, amely -, előre láthatólag négy hónapon belül - meg fog állapodni a zaire-i kormánnyal a segélyterv részleteiről. sem az elnöklő ernemann nagykövet, sem más nem volt hajlandó elárulni, hogy milyen kötelezettséget vállaltak a konferencián résztvevő országok, és milyen garanciákat kívánnak zaire-től. így egyelőre nem derült ki, hogy a beharangozott „mobutu-terv”, megvalósul-e, és ha megvalósul, mikor?

-. -

kk. 75. kieg. a mai kk. 50. sz. hírünkhöz /chilei szolidaritás/

leh/mh/rj pk m a d r i d , 1978. november 10.

az értelmiségiek és a kulturális élet képviselőinek kerekasztal-értekezletén a magyar katolikusok nevében és az opus pacis képviselőjében felszólalt dr. kacziba józsef püspök. az ifjúsági világforum vitáján felszólalt benczkó béla, a kisz központi bizottsága intéző bizottságának tagja. /lehel/

-. -

21.22 rj

-58 -

21⁴⁵ rj

kk. 76. ensz

a/sa/rj pk n e w y o r k , 1978. november 10./mti/

január elsejétől két éven át a biztonsági tanács tagja lesz jamaica, norvégia és zambia. erről az ensz-közgyűlés pénteki szavazásán döntöttek. a pénteki szavazáson összesen öt hely betöltéséről kell határozni, s a hiányzó két helyet újabb szavazáson fogják eldönteni. az első fordulóban a javasolt államok egyike sem kapta meg a szükséges kétharmados szótöbbséget.

a testület öt új nem állandó tagállama a jövő év elején indiát, kanadát, mauritiust, az nszk-t és venezuelát fogja felváltani. a másik öt nem állandó bt-tag - ezeknek 1980. január elsején jár le a mandátumuk - bolivia, csehszlovákia, gabon, kuvait és nigéria. /upi/

x x x

ciprus, indonézia és pakisztán 1979. január 1-től három évre az ensz gazdasági és szociális tanácsának /ecosoc/ tagja lesz, amint arról pénteken szavazással döntött a világszervezet közgyűlése. nem sikerült azonban egyik latin-amerikai jelöltnek sem megszereznie a szükséges kétharmados többséget, s így az 54 tagu testületbe kerülő latin-amerikai országról egy, a jövő hétre elnapolt szavazáson döntenek. /reuter/

-. -

kk. 77. kieg. a kk. 55. sz. hírünkhöz /spanyolország-terrorizmus/

ku/rj sj pk m a d r i d , 1978. november 10./mti/

tizezrek vonultak fel pénteken este a spanyol főváros központjában, tiltakozva a politikai terrorizmus ellen, amely az idén 65 ember életét oltotta ki. madridon kívül az ország több mint 140 pontján vonultak fel a politikai erőszakot elítélők százezrei.

az országos megmozdulást támogatták az ország legnagyobb pártjai, a szakszervezetek és több polgári szervezet. /reuter/

-. -

21.38 rj

-59 -

21⁴⁵ rj

a szerkesztőségek figyelmébe!

a kk. 60. sz. hírünk /ndk-nszk/ 3. bek. 2. sorában a szöveg helyesen:

..az nszep kb főtítkára...

/mti/

--

kk. 78. külpolitikai hireink jegyzéke 14 órától zárásig

um - rj pk

1978. november 10.

34. szonoda angliában
35. kina brit harcirepülőgépeket vásárolt
36. hazaérkezett a vietnami párt-és kormányküldöttség
37. sajtókonferencia a moszkvai nagykövetségen
38. incidensek az angol kenyérgyáraknál
39. tanzánia - nyugat-szahara
40. interkozmosz
41. rövid hírek
canberra: új kormány
róma: terrorcselekmények
vaticánváros: az első főszerkesztő
42. lázár györgy - hazautazás
43. jugoszláv szakszervezetek - spiljak
44. irán - 1.
45. afrikai hírek
46. afp - provokáció - taszsz
47. szadat - sajtónyilatkozat
48. magyar pártküldöttség
49. egyiptom - tudósítói
50. chilei szolidaritási értekezlet
51. vietnami-indiai kapcsolatok
52. kazinczy-napok kassán
53. török szenátus - rendkívüli ülészak
54. magyar képzőművészeti kiállítások prágában
55. spanyolország - terrorizmus
56. amerikai időközi választások - módosított végeredmény
57. bagdadi csucs - újabb értékelések
58. török-amerikai tárgyalások
59. két palesztin vonatkozású hír
60. ndk-nszk tárgyalások befejezése /részben szerk.táj./

/folyt.köv./

22.00 rj

22.15 rj

-60 -

kk. 78. / külpolitikai... folyt./rj

61. cgil - főtanács állásfoglalása
62. pozsgay - szlovákia
63. szovjet vezetők üdvözléte
64. angola: bombamerénylet
65. kieg. kk 60-hoz /ndk-nszk/
66. czinege
67. rövid hírek
bukarest: ceausescu
tokió: brown
68. ian smith-ék ünnepe
69. libanon
70. nicaragua - újabb behatolás costa ricába
71. ribicoff - moszkvai televízió
72. egyiptom-izrael
73. bonn - sajtóértekezlet
74. zaire-konferencia
75. kieg. a kk. 50-hez /chilei szolidaritás/
76. ensz
77. kieg. a kk. 55. -hez /spanyolország-terrorizmus/
78. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: pírityi sándor, németh gyula, nyárádi róbert
patak károly

22.05 rj

22.15 rj

-61 -

60010/x

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

1978. november 11. s z o m b a t

kk.1. várható események

a-hj/hj/p pi

1978.november11./mti/

m a d r i d :

folytatja munkáját a chilei szolidaritási világértekezlet

m a n a g u a :

somoza sajtóértekezlete

/mti/

--

7.15/p^rll

-1-